

περπατώντας μαζί

συλλογή μικρών ιστοριών για το δικαίωμα των προσφύγων στην πόλη

επιμέλεια

Χαράλαμπος Τσαβδάρογλου

Χρύσα Γιαννοπούλου

Όλγα Λαφαζάνη

Κρίστη (Χρυσάνθη) Πετροπούλου

Ηλίας Πιστικός

ερευνητική ομάδα
Αόρατες Πόλεις

Περπατώντας μαζί. Συλλογή μικρών ιστοριών για το δικαίωμα των προσφύγων στην πόλη.

Ιούλιος 2020, Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Μυτιλήνη, 63 σ., ISBN: 978-618-82533-2-2

Επιμέλεια:

Χαράλαμπος Τσαβδάρογλου

Χρύσα Γιαννοπούλου,

Όλγα Λαφαζάνη,

Κρίστη (Χρυσάνθη) Πετροπούλου,

Ηλίας Πιστικός,

Ερευνητική Ομάδα Αόρατες Πόλεις

No Copyright

CC BY

poleisaorates@gmail.com

<http://aoratespoleis.wordpress.com>

«Η έρευνα συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» στο πλαίσιο της Πράξης “Το δικαίωμα των προσφύγων στην πόλη: κρατικοί χώροι φιλοξενίας και στεγαστικά κοινά. Μελέτη περιπτώσεων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Μυτιλήνη” (MIS 50004268)».

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
Ιστορία νο1 Μυτιλήνη	7
Ιστορία νο2 Μυτιλήνη	13
Ιστορία νο3 Μυτιλήνη	17
Ιστορία νο4 Μυτιλήνη	19
Ιστορία νο5 Μυτιλήνη	23
Ιστορία νο6 Θεσσαλονίκη	25

Ιστορία νο7 Θεσσαλονίκη	29
Ιστορία νο8 Θεσσαλονίκη	32
Ιστορία νο9 Θεσσαλονίκη	37
Ιστορία νο10 Θεσσαλονίκη	41
Ιστορία νο11 Αθήνα	45
Ιστορία νο12 Αθήνα	49
Ιστορία νο13 Αθήνα	53
Ιστορία νο14 Αθήνα	57
Ιστορία νο15 Αθήνα	61

Εισαγωγή

Το εγχειρίδιο για το δικαίωμα των προσφύγων στην πόλη επιδιώκει μέσα από προσωπικές ιστορίες να αφουγκραστεί και να αναδείξει την καθημερινότητα, τις αγώνες και τους αγώνες των προσφύγων. Στόχος είναι να δωθεί ο λόγος σε όσους και όσες οι κυρίαρχες πολιτικές καθιστούν αόρατες και ανεπιθύμητους. Σε αυτούς που αντιμετώπισαν χίλια εμπόδια για να διασχίσουν τα σύνορα, σε αυτές που δεν είχαν πρόσβαση στο κέντρο των πόλεων, σε όσους δεν επέτρεψαν να έχουν λόγο για την καθημερινότητά τους, σε όσες συναντήθηκαν και αλληλέγγυα αγωνίστηκαν αλλά ακόμα σε όσους απογοητεύτηκαν, κουράστηκαν, οργίστηκαν αλλά συνεχίζουν να περπατάνε.

Κατά τη διάρκεια της πρόσφατης προσφυγικής κρίσης από το 2015 έως το 2019 περισσότεροι από 1,5 εκατομμύριο άνθρωποι διέσχισαν τον ελλαδικό χώρο στο ταξίδι τους προς την βόρεια Ευρώπη. Ωστόσο το κλείσιμο των συνόρων, η διαμονή σε hot spots και κρατικά καμπς έξω από τις πόλεις, η αέναη αναμονή για αιτήσεις ασύλου, οι ρατσιστικές απειλές και φασιστικές επιθέσεις, καθώς και οι κρατικές πολιτικές περιθωριοποίησης, ποινικοποίησης και στιγματισμού είναι παντού παρούσες και ορατές. Αυτό που δεν είναι τόσο ορατό είναι οι μικρές καθημερινές

πρακτικές αλληλεγγύης και αγώνες των ανθρώπων εν κινήσει. Ένας κρυμμένος πλούτος χειρονομιών, συναισθημάτων και πρακτικών αλληλοβοήθειας, αυτοοργάνωσης, αμοιβαίας φροντίδας και διαρκή αγώνα που αμφισβητεί και κλονίζει τα πολλαπλά γεωγραφικά, κοινωνικά και πολιτικά σύνορα.

Το παρόν έντυπο επιχειρεί να συνεισφέρει στο να κυκλοφορήσουν οι εμπειρίες και οι γνώσεις των εν κινήσει ανθρώπων. Αυτών, των χωρίς δικαιώματα αόρατων ανθρώπων, που ιχνηλάτησαν την δυνατότητα να αμφισβητήσουν τις κρατικές στεγαστικές δομές, που κατέλαβαν εγκαταλελειμμένα κτίρια στα κέντρα των πόλεων και τα μετέτραψαν σε συλλογικά στεγαστικά εγχειρήματα, που επινόησαν μορφές συνήπαρξης, συνοίκισης και επικοινωνίας πέρα από εθνικούς, έμφυλους και θρησκευτικούς διαχωρισμούς, που οργάνωσαν πλήθος διαμαρτυριών όπως πορείες ενάντια στα κέντρα κράτησης μεταναστών και που διεκδίκησαν το δικαίωμα στην πόλη, στην ορατότητα και την χωρική δικαιοσύνη.

Το έντυπο κυκλοφορεί σε τέσσερις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, αραβικά και φαρσί) καθώς το μοίρασμα αυτών των απλών, καθημερινών ιστοριών σπάει τη μοναξιά των διαδρομών και των δυσκολιών, συλλογικοποιώντας τις εμπειρίες και τους αγώνες.

Ευχαριστούμε πολύ όσες και όσους συμμετείχαν στην έρευνα και τους ευχόμαστε να συνεχίσουν να βαδίζουν με αξιοπρέπεια.

Η ερευνητική ομάδα: Χρύσα Γιαννοπούλου, Όλγα Λαφαζάνη, Κρίστη (Χρυσάνθη) Πετροπούλου, Ηλίας Πιστικός, Χαράλαμπος Τσαβδάρογλου

Ιστορία νο1 Μυτιλήνη

Έρχομαι από μια χώρα που κυριαρχεί ο φασισμός. Είμαι από το Ιράν, ζούσα με την οικογένειά μου κοντά στα σύνορα με το Αζερμπαϊτζάν, είμαι Τούρκο-Αζέρος όταν πριν από 15 χρόνια οι φρουροί της επανάστασης συνέλαβαν τον πατέρα και τον αδερφό μου λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων και εκ τότε αναγκάστηκα να μετακινηθώ στην Τεχεράνη. Συνολικά και εγώ έχω συλληφθεί και φυλακιστεί πέντε φορές, τις τέσσερις εκ των οποίων με είχαν στην απομόνωση και την πρώτη φορά ήμουν μόλις 18 χρονών. Έχω βασανιστεί και χτυπηθεί, έχω ακόμα σημάδια από τα βασανιστήρια που μου έχουν κάνει, αλλά συνεχίζω.

Τα τελευταία χρόνια στο Ιράν ήμουν ακτιβιστής ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συμμετείχα σε δράσεις και βοηθούσα μετανάστες κυρίως από το Αφγανιστάν και το Ιράκ και γενικά ήμουν αλληλέγγυος στις καταπιεσμένες μειονότητες. Μοιράζαμε φαγητό, τους βοηθούσαμε να βρουν εργασία, προσπαθούσαμε να τους δώσουμε φωνή και να προσελκύσουμε τα μίντια να μιλήσουν για την κατάσταση που βίωναν. Ωστόσο η καταπίεση και καταστολή που δεχόμουν δεν ήταν μόνο από

το κράτος αλλά δεχόμασταν επιθέσεις και από φασιστικά κομμάτια της κοινωνίας. Το ίδιο βέβαια το κράτος ήθελε να με τιμωρήσει και για αυτό με συνέλαβαν πολλές φορές και μάλιστα 3 φορές μου κάνανε εικονικές εκτελέσεις. Την τελευταία φορά έμεινα στη φυλακή δυο χρόνια, μετά όταν βγήκα συνέχισα να δραστηριοποιούμαι ως ακτιβιστής και με ξανασυνέλαβαν και μου επέβαλαν ποινή 19 χρόνια αυτή τη φορά. Ως εκ τούτου δε μπορούσα άλλο να επιβιώσω στο Ιράν, έγινε πλέον πολύ επικίνδυνη χώρα για μένα και έτσι αποφάσισα να φύγω, απέδρασα από τις φυλακές και άρχισα το ταξίδι μου.

Πήγα αρχικά στην Τουρκία, εκεί έμεινα 8 μήνες, δικτυώθηκα, γνώρισα κόσμο και πάλι άρχισα να ασχολούμαι με ανθρωπιστικές οργανώσεις, δούλευα κυρίως σε οργανώσεις που ασχολούνταν με τους Σύριους πρόσφυγες. Η κατάσταση στην Τουρκία είναι πολύ δύσκολη, υπάρχουν εκατομμύρια πρόσφυγες, και συνειδητοποίησα ότι ο ρατσισμός και οι διακρίσεις δεν είναι μόνο χαρακτηριστικό του Ιράν, αλλά και στη Τουρκία η κατάσταση είναι εξίσου απάνθρωπη.

Όταν έφυγα από την Τουρκία για να έρθω στην Ελλάδα, το Σεπτέμβρη του 2016, είχα την εντύπωση και προσδοκία για την Ευρώπη ότι είναι μια περιοχή που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, ότι υπάρχουν αξίες και ότι η αντιμετώπιση των προσφύγων θα είναι διαφορετική. Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι όταν πέρασα με τη βάρκα με άλλους 45 πρόσφυγες στη Λέσβο, είχαμε ένα αίσθημα ότι φτάσαμε σε ένα ασφαλές και ειρηνικό μέρος. Είχαμε όλοι μας μια έντονη και γλυκιά αίσθηση ανακούφισης. Όμως αυτό το συναίσθημα δε κράτησε παραπάνω από δύο ώρες. Διότι όταν στη συνέχεια πήγαμε στο καμπ στη Μόρια και είδαμε τη κατάσταση που επικρατεί εκεί όλες οι προσδοκίες και τα όνειρα που είχαμε κατέρρευσαν. Οι αρχές μας συμπεριφέρθηκαν σαν να είμαστε ζώα, καμία πρόνοια για φιλοξενία. Ήμασταν όλοι πολύ κουρασμένοι και ψυχικά εξαντλημένοι και όταν φτάσαμε στη Μόρια η αντιμετώπιση ήταν ότι χωρίς να μας ενημερώσουν για τα δικαιώματά μας, μας ζήτησαν να υπογράψαμε είτε ότι ζητάμε άσυλο στην Ελλάδα είτε μας απελαύνουνε πάλι πίσω. Μας ανακρίνανε όλους σαν να είμαστε κακοποιοί και έπειτα μας κλείσανε σε μια σκηνή, περίπου εκατό άτομα όλα μαζί στον ίδιο χώρο και μας απαγόρευαν να βγούμε έξω για 28 μέρες, ήμασταν δηλαδή φυλακισμένοι, η Μόρια είναι μια φυλακή. Επίσης περιμέναμε στην ουρά 3.000 άτομα για να πάρουμε ένα πιάτο φαγητό, τώρα είναι ακόμα περισσότεροι τριπλάσιος ο κόσμος

που στοιβάζεται στη Μόρια. Η αστυνομία μας κακομεταχειρίζονταν, μας βρίζανε, μας χτυπούσανε με τα γκλομπς, επειδή δε καθόμασταν ήσυχοι στην ουρά για το συσσίτιο, πολύ απάνθρωπες καταστάσεις. Στην Μόρια είναι ολοφάνερο ότι καταπατούνται απόλυτα όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, δεν ακολουθείται τίποτα από τις διεθνείς συμβάσεις προστασίας των προσφύγων, είναι μια κόλαση. Επίσης οι διαδικασίες του ασύλου είναι εξαιρετικά χρονοβόρες, ατέλειωτος χρόνος αναμονής, συνεντεύξεις και μετά από πολλούς μήνες σου ανακοινώνεται η απόφαση. Έτσι και εγώ όπως και πολλοί άλλοι έκανα απόπειρα αυτοκτονίας, έκοψα τις φλέβες μου για να με προσέξουν. Η περίοδος εκείνη ήταν η χειρότερη στη ζωή μου. Μέσα σε αυτή τη κόλαση της Μόριας ήρθε και ο πολύ βαρύς χειμώνας και τότε πέθαναν μέσα σε ένα μήνα από το κρύο σχεδόν 10 άτομα μέσα στο καμπ. Το είδα μπροστά στα μάτια μου, μια γυναίκα με τη μικρή της κόρη πεθάνανε, καήκανε από τη φωτιά που πήρε η σκηνή τους. Επίσης είναι τόσο συχνό το φαινόμενο που οι αρχές κατηγοριοποιούν, ταξινομούν και διαχωρίζουν τους πρόσφυγες με βάση την εθνικότητα, την θρησκεία, την ευαλωτότητα κτλ. Θέλουν να μας πουν δηλαδή κατά ένα τρόπο ότι είναι διαφορετικές οι βόμβες, οι βιασμοί, οι φυλακίσεις και τα βασανιστήρια που συμβαίνουν στη Συρία από ότι στο Ιράκ ή το Αφγανιστάν. Στη πραγματικότητα μας κοροϊδεύουν μπροστά στα μάτια μας, αλλά αυτός φαίνεται ότι είναι ο καλύτερος τρόπος για να διαχειρίζονται τους πρόσφυγες, το γνωστό «διαίρει και βασίλευε». Έτσι συχνά ξεσπούν ταραχές μεταξύ διαφορετικών εθνοτήτων, οι οποίες γνώμη μου είναι ότι βολεύουν τις αρχές. Επομένως το κυριότερο αποτέλεσμα αυτών των πολιτικών διαχωρισμού είναι ότι δε μένει χώρος για τους πρόσφυγες να ενωθούν όλοι μαζί, να αυτοοργανωθούν και να αγωνιστούν από κοινού για τα δικαιώματά τους. Για παράδειγμα υπάρχει τώρα ένας αγώνας στην πλατεία Σαφούς, στο κέντρο της Μυτιλήνης, από ορισμένους πρόσφυγες, αλλά δεν έρχονται να τον υποστηρίξουν και οι υπόλοιποι πρόσφυγες από τη Μόρια, διότι είναι αναγκασμένοι κάθε μέρα να περιμένουν μπροστά από την πόρτα της υπηρεσίας ασύλου μήπως έχουνε κάποιο νέο, κάποια απάντηση για την αίτησή τους. Η Μόρια δηλαδή είναι την ίδια στιγμή κόλαση και φυλακή, καλύτερα θα μπορούσα να πω ότι εξαναγκάζονται οι πρόσφυγες να αυτοφυλακίζονται στη Μόρια, να αυτοπαγιδεύονται μέσα στην εξαθλίωση, διότι δεν τους ενημερώνουν πότε ακριβώς θα προχωρήσουν οι διαδικασίες με τα χαρτιά

τους αλλά τους έχουν εκεί να περιμένουν, και ξέρουν ότι εάν χάσουν τη σειρά τους τότε πρέπει να περιμένουν πάλι από την αρχή, έτσι δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά να μένουν εγκλωβισμένοι μέσα στο κολαστήριο της Μόριας. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται μια ψυχολογία απόγνωσης, παραίτησης, δεν έχουν καμιά ελπίδα για να αγωνιστούν για τη καθημερινότητά τους. Χαρακτηριστικά, έχουμε οργανώσει διαδηλώσεις μέσα στη Μόρια, αλλά πολύ λίγος κόσμος ενώθηκε μαζί μας. Έχει εγκαθιδρυθεί μια αντίληψη που λέει ότι οι Άραβες είναι ενάντια στους Αφγανούς, οι Αφρικανοί ενάντια στους Ασιάτες, οι Σύριοι ενάντια στους Κούρδους και πάει λέγοντας, είναι πολύ λυπηρό αυτό.

Με βάση αυτό το υπόβαθρο ξεκίνησα πριν λίγες μέρες απεργία πείνας σε ένδειξη αλληλεγγύης στην απεργία πείνας που κάνουν κάποιες νεαρές Αφγανές κοπέλες. Πρώτη Νοεμβρίου 2017, τέσσερις νέες γυναίκες ξεκίνησαν απεργία πείνας και μετά από 6 μέρες τις ακολούθησα και εγώ ως αλληλέγγυος. Βέβαια, επειδή έχω κάνει πολύ πρόσφατα το καλοκαίρι άλλη μια απεργία πείνας το σώμα μου δεν είναι πολύ δυνατό. Παρόλα αυτά αποφάσισα να ενωθώ μαζί τους διότι πρόκειται για τέσσερα κορίτσια ηλικίας από 15 έως 21 χρονών. Η συνειδήσή μου δε το επέτρεπε να μη τις στηρίζω, να μη τις βοηθήσω. Έτσι άρχισα και εγώ απεργία πείνας. Αυτές οι νεαρές γυναίκες είναι δυο εβδομάδες στη Μόρια αλλά δεν τις έχει δώσει κανένας καμιά σημασία, είναι γυναίκες, είναι ανήλικες και όμως δεν έχει φροντίσει κανένας για αυτές. Έτσι αποφάσισαν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία τους ώστε να γνωστοποιηθεί ότι υπάρχουνε, ώστε να δώσουν φωνή στο απλό αίτημα να ασχοληθεί η υπηρεσία ασύλου μαζί τους, να πάρουνε χαρτιά και εισιτήρια για να συνεχίσουν το ταξίδι τους με το πλοίο στην Αθήνα. Αρχικά η απεργία ξεκίνησε στη Μόρια αλλά στη συνέχεια ήρθαμε με πορεία στην κεντρική πλατεία της Μυτιλήνης, στην πλατεία Σαπφώ. Αυτό ήταν πολύ σημαντικό, ώστε να δοθεί ορατότητα στον αγώνα. Η αστυνομία ήρθε να μας διώξει και πολλοί πρόσφυγες φοβήθηκαν και γύρισαν στη Μόρια. Όμως κάποιος λίγος κόσμος παραμείναμε στο κέντρο της πόλης. Αυτή ήταν η δική μου γνώμη, ότι ο αγώνας πρέπει να διεξαχθεί στην πλατεία Σαπφώ, στο κέντρο της πόλης, αλλιώς δεν υπάρχει περίπτωση να αλλάξει κάτι. Και έτσι έγινε, το σημαντικότερο είναι ότι αναπτύχθηκε μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ μας, γίναμε σαν μια οικογένεια. Αυτή η απεργία πείνας έχει πολύ μεγάλη επίδραση πάνω μου. Είναι μια πολύ δύσκολη ιστορία και μου μαθαίνει πως να διαχειρίζομαι

το θυμό μου, πως να παραμένω ήρεμος. Το σημείο κλειδί σε μια απεργία πείνας είναι πως θα μπορέσεις να μην απογοητευτείς, να μη καταρρεύσεις. Αυτός είναι ο δικός μου ρόλος σε αυτή την απεργία πείνας, να κοντρολάρω τις καταστάσεις, να ενθαρρύνω συναισθηματικά τις απεργούς πείνας. Συνέχεια κάνουμε συναντήσεις, συνελεύσεις με άλλους αλληλέγγυους, δίνουμε συνεντεύξεις, συναντιόμαστε με διάφορους φορείς, γιατρούς, δικηγόρους, την αστυνομία. Χρειάζεται, επομένως, ιδιαίτερο ψυχικό σθένος για να αντεπεξέλθεις για να παραμένεις διαυγής και να συνεχίζεις τον αγώνα σου. Πρέπει βέβαια να τονίσω ότι οι γυναίκες που ξεκίνησαν την απεργία πείνας είναι μοναδικό παράδειγμα δύναμης και αγώνα, έχουνε φοβερή συγκρότηση μεταξύ τους, είναι πολύ ανθεκτικές, υπό την έννοια ότι ακόμα και στις δύσκολες στιγμές αλληλοστηρίζονται και δεν το παρατάνε. Η δύναμή τους δεν είναι απλώς σωματική, είναι κυρίως συναισθηματική, νοητική, πνευματική και κυρίως συλλογική. Λειτουργούν σαν ένα συλλογικό σώμα. Έχω μάθει τόσα πολλά από αυτές, μου δίνουν διαρκώς ενέργεια, είναι μια πηγή και δύναμη ζωής, μου δίνουν έμπνευση. Για παράδειγμα μεταξύ τους κάνουν πολλές φορές αστεία, ότι είναι οι θηλυκές Τσε Γκεβάρα. Όμως πραγματικά, είναι ασύγκριτα πολύ πιο σπουδαίο αυτό που κάνουν οι νεαρές Αφγανές, διότι είναι μόλις 15, 16 χρονών, με πολύ διαφορετικό ιστορικό, κοινωνικό και πολιτικό υπόβαθρο. Βρίσκονται σε μια συνθήκη φαινομενικά χωρίς καμία ελπίδα και όμως αγωνίζονται. Ένα άλλο παράδειγμα είναι τις προάλλες που κάνανε μια μικρή γιορτή που έφτασαν τις 20 μέρες απεργίας πείνας και έχουνε χάσει 7 κιλά. Το γιορτάζανε, λοιπόν, λέγοντας ότι έχουνε γίνει όμορφες και λεπτές σαν τη κούκλα τη Μπάρμπι. Δηλαδή διασκεδάζουνε την αδυναμία τους μεταστρέφοντας παγκόσμιες φιγούρες που γίνονται τελικά παιχνίδια στον αγώνα τους. Βλέποντας λοιπόν αυτό το πάθος, νιώθω πολύ μικρός απέναντι στη δύναμή τους και βεβαίως ότι έχω να μάθω πολλά από τον αγώνα τους. Ο αγώνας αυτών των γυναικών μοιάζει με έναν τρόπο σαν ένα κουτί που το πιέζουνε από παντού, η αστυνομία, η υπηρεσία ασύλου, η πατριαρχία, ο ρατσισμός, και έρχεται ένα σημείο που δεν αντέχει και εκρήγνυται το κουτί. Ανεξάρτητα από το πως θα εξελιχθεί αυτός ο αγώνας, το συμπέρασμά μου είναι ότι η επόμενη επανάσταση θα είναι των γυναικών.

Ιστορία νο2 Μυτιλήνη

Ήρθα από το Αφγανιστάν στην Ελλάδα πριν από 3 χρόνια περίπου, όταν ήμουν 18 ετών. Έμεινα στη Μόρια για 12 μήνες, μετά με στείλαν σε ξενοδοχείο της Θερμής και στη συνέχεια πήγα στο Καρά-Τεπέ για 18 μήνες. Με έστειλαν στο ΠΙΚΠΑ για 7 μήνες, μετά πήγα στην Αθήνα και επέστρεψα πριν από 1 μήνα και μένω σ' αυτήν την κατάληψη, σ' αυτό το κτίριο. Μου είχαν πει ήδη από το ΠΙΚΠΑ ότι άπαξ και φύγω, δε θα μπορέσω να επιστρέψω στο ΠΙΚΠΑ. Έτσι, επέστρεψα Λέσβο και ζω σ' αυτήν την κατάληψη. Έχω ένα φίλο στην Αθήνα ο οποίος ήξερε το κτίριο από παλιά (παλιά έμενε πάλι κόσμος σ' αυτό το κτίριο) και μου είπε να έρθω εδώ, είναι εγκαταλελειμμένο, να σπάσω την κλειδαριά και να μπω μέσα. Αποκαλώ αυτό το χώρο «χανέ» [το «σπίτι» στα φαρσί]... το θεωρώ σπίτι μου. Σ' αυτό το κτίριο μένουν Σύριοι, Κούρδοι, Άραβες και Αφγανοί.

Μόλις έφτασα στην Ελλάδα, είπα στις υπηρεσίες ότι είμαι μεγαλύτερος, ότι είμαι ενήλικας, δεν είπα ότι ήμουν ανήλικος γιατί άκουσα ότι είχαν ειδικό μέρος για του ανήλικους στη Μόρια. Είχα έρθει με την οικογένειά μου, με τη γυναίκα

μου [«φιανσέ»] και τη μητέρα της. Πριν από 3 μήνες μου έδωσαν ανοιχτή κάρτα χωρίς γεωγραφικό περιορισμό. Μετά τη Μυτιλήνη πήγαμε στην Αθήνα από όπου αυτές έφυγαν παράτυπα για το Βέλγιο. Βέβαια, δεν μπορούν να υποβάλουν αίτημα ασύλου στο Βέλγιο. Θέλω κι εγώ να φτάσω Βέλγιο, δεν έχω τι να κάνω εδώ, είμαι μηχανικός αυτοκινήτων, αλλά δεν μπορώ να δουλέψω εδώ, παρόλο που θα έκανα οποιαδήποτε δουλειά. Εδώ, απλά κοιμάμαι. Δεν έχω κάτι να κάνω. Αν δεν μπορείς να δουλέψεις, τι άλλο να κάνεις;

Εδώ, έχω δώσει ήδη συνέντευξη για το άσυλο και έχω πάρει απορριπτική απόφαση. Μετά, οι υπηρεσίες μου βρήκαν δωρεάν δικηγόρο, αλλά τις επόμενες ημέρες μου ζήτησε 250 € για να με βοηθήσει. Αν είχα χρήματα, θα επέλεγα ο ίδιος δικηγόρο. Αυτός δεν απαντούσε ούτε καν στα μηνύματά μου. Έτσι, έπαψα να έχω βοήθεια. Πάω στις υπηρεσίες και τους λέω για τη γυναίκα μου στο Βέλγιο, αλλά δε μου δίνουν σημασία.

Επέστρεψα από Αθήνα γιατί δεν είχα τι να κάνω εκεί, ούτε είχα λεφτά, οπότε δεν μπορούσα να ταξιδέψω για το Βέλγιο. Δεν έχω λεφτά, οπότε απλώς περιμένω. Επικοινωνώ με τη γυναίκα μου κάθε μέρα. Και αυτή κουράστηκε. Είναι 19 ετών.

Από τα μέρη όπου έμεινα, το ΠΙΚΠΑ και το Καρά-Τεπέ ήταν καλά μέρη. Το ΠΙΚΠΑ ήταν ένα ήρεμο μέρος, χωρίς φασαρία, ασφαλές. Μου αρέσουν τα μέρη που δεν έχουν πολύ φασαρία. Μου αρέσει να είμαι μόνος μου. Δε μου αρέσουν τα μέρη με καυγάδες, ούτε τα μέρη που δεν προσφέρουν ηρεμία. Στην Αθήνα πήγα στο καμπ της Μαλακάσας, μίλησα με την Ύπατη, αλλά δεν είχαν χώρο να μεβάλουνε. Μου είπαν να πάω στα γραφεία τους στην Αθήνα. Πήγα και μου είπαν να περάσω σε 2 μήνες. Δεν είχα λεφτά, δεν είχα εργασία, δεν είχα μέρος για να μείνω, δεν είχα κάποιον γνωστό που να μπορούσε να με βοηθήσει πού να μείνω. Τι να έκανα 2 μήνες στην Αθήνα; Εδώ είναι καλύτερα από την Αθήνα. Στην Αθήνα είναι πιο επικίνδυνο να μπλέξεις και νομίζω ότι η Αθήνα δεν είναι καλό μέρος για μένα. Εδώ, οι συνθήκες είναι κάπως καλύτερες. Στο κτίριο έχουμε νερό, αλλά είναι κρύο. Εδώ έχω και ένα βοήθημα από το cash card, παίρνω 90 € το μήνα, αν και δεν είναι πολλά λεφτά. Τι να πρωτοπάρεις με 90 €; Αν πάω μία φορά στη Μυτιλήνη, τελειώνουν. Τσιγάρα, φαγητό, σαμπουάν, καθαριστικά... πάνε. Και το Καρά-Τεπέ είναι ωραίο. Κι εκεί είναι χαλαρά, πολύ καλύτερα από τη Μόρια. Στη Μόρια είναι πολύ δύσκολα. Εκεί τσακώνονται διαρκώς διάφοροι, οι Άραβες με τους Αφγανούς, οι Αφγανοί

με τους Άραβες, οι Άραβες με τους Κούρδους. Έξω από τη Μόρια είναι χαλαρά. Έξω από τη Μόρια υπάρχουν κανόνες. Αν υπάρξει τσακωμός στο Καρά-Τεπέ, θα πρέπει να φύγουν όλοι από εκεί. Στη Μόρια δεν υπάρχουν κανόνες, το 2016 είχαμε καυγάδες κάθε 10 ημέρες. Στο Καρά-Τεπέ είναι πολύ καλύτερα από τη Μόρια. Υπάρχει κουζίνα και οι άνθρωποι μπορούν να μαγειρέψουν, υπάρχουν ντουζ και μπανιέρες να κάνεις μπάνιο, τα παιδιά μπορούν να κάνουν μαθήματα, υπάρχουν χώροι για τις γυναίκες, υπάρχει ασφάλεια, ενώ στη Μόρια δεν υπάρχουν όλα αυτά. Ούτε σ' αυτό το κτίριο έχουμε κανόνες, αλλά παρόλ' αυτά δεν υπάρχουν συγκρούσεις και τσακωμοί, όλοι είναι χαλαροί, κοιμούνται, βγαίνουν έξω, επιστρέφουν, είναι χαλαροί και δεν τσακώνονται παρόλο που δεν έχουμε κανόνες, εδώ κάνει ό,τι θέλεις γιατί εδώ είναι όλοι φίλοι, παρόλο που είναι από πολλές εθνικότητες. Και εδώ υπάρχουν Αφγανοί, Άραβες, Σύριοι, Κούρδοι, αλλά δεν υπάρχουν καυγάδες όπως συμβαίνει στη Μόρια. Στη Μόρια υπάρχει ένταση: «Είσαι Αφρικανός; Θα σε σκοτώσω!», «Είσαι Άραβας; Θα σε σκοτώσω!» κ.λπ. Εμένα δε μ' αρέσουν αυτά. Εδώ υπάρχει σεβασμός. Στο Καρά-Τεπέ και το ΠΙΚΠΑ είναι καλά. Ίσως στο ΠΙΚΠΑ να είναι ακόμη καλύτερα, είναι πιο ελεύθερα, η κουζίνα είναι δημόσια και μπορείς να πας όποτε θέλεις, είναι ακόμη πιο ήσυχα και χαλαρά από το Καρά-Τεπέ.

Ξεκίνησα να μαθαίνω ελληνικά στο Καρά-Τεπέ, μου αρέσουν, πήγαινα στα μαθήματα για 2 μήνες, αλλά ύστερα κουράστηκα και σταμάτησα. Δε θέλω να συνεχίσω αυτήν τη στιγμή, είμαι πολύ κουρασμένος. Καμιά φορά πηγαίνω πολεμικές τέχνες ή γυμναστική.

Ιστορία νο3 Μυτιλήνη

Είμαι 32 χρονών, Κούρδος που έμενα στο Ιράκ, στο Κιρκούκ. Όταν ξεκίνησα πρώτη φορά να έρθω στην Ευρώπη πριν από τρία χρόνια περίπου, τα παιδιά μου και την οικογένειά μου τους άφησα πίσω γιατί φοβήθηκα το θαλάσσιο πέρασμα, φοβήθηκα πώς θα περνούσαμε τη θάλασσα. Όταν μπήκα στην Ευρώπη έψαξα φίλους για να μου πουν πού μπορώ να μείνω, πού είναι καλύτερα. Είχα έναν ανιψιό στη Δανία, αλλά μου είπε ότι εκεί ήταν δύσκολα. Ρώτησα και άλλους γνωστούς και φίλους και διαπίστωσα ότι γενικά ήταν δύσκολα τα πράγματα. Φίλοι που ζουν στη Φινλανδία μου είπαν ότι για τον κόσμο που έρχεται από το Κιρκούκ η Φινλανδία είναι το καλύτερο μέρος γιατί οι αρχές γνωρίζουν τι συμβαίνει στο Κιρκούκ και βοηθάνε τον κόσμο, δίνουν πολύ γρήγορα άσυλο. Έφτασα στη Φινλανδία και έμεινα εκεί δύο χρόνια και τρεις μήνες. Επέστρεψα στο Κιρκούκ, για να φέρω την οικογένειά μου, τη γυναίκα μου, τα παιδιά μου και τη μητέρα μου. Τώρα, τη δεύτερη φορά, μπήκα από την Ελλάδα, οπότε περιμένω να δω αν η αίτηση ασύλου μου θα εξεταστεί από την Ελλάδα ή τη Φινλανδία. Αν μου δώσει άσυλο η Ελλάδα, θα μείνω εδώ γιατί

μου αρέσει και γιατί στη Φιλανδία έχει πολύ κρύο.

Η Μόρια είναι δύσκολο μέρος και δε μου αρέσει. Εκεί οι άνθρωποι τσακόνονται πάρα πολύ, είχα πρόβλημα και δυσκολεύτηκα πολύ. Μετά το πογκρόμ που έγινε στη Μόρια εναντίον των Κούρδων, βρήκαμε προστασία στο ΠΙΚΠΑ. Εκεί μείναμε για τρεις εβδομάδες, αλλά δεν μπορούσαν να μας φιλοξενήσουν άλλο. Έτσι, οι αρχές στείλανε κάποιον κόσμο από μας στο Καρά-Τεπέ και τους περισσότερους στη Μόρια. Ο κόσμος που επέστρεψε στη Μόρια αντιμετώπισε διάφορα προβλήματα ασφάλειας και πολλοί, μάλιστα, έφυγαν από μόνοι τους και έψαξαν άλλα μέρη για να κοιμούνται. Στο Καρά-Τεπέ, βέβαια, τα πράγματα είναι πολύ καλύτερα από τη Μόρια. Στο Καρά-Τεπέ μένουν μόνο οικογένειες και είναι πιο ήσυχα και ήρεμα. Κάθε μέρα πηγαίνω στο One Happy Family και βοηθάω εθελοντικά, μου αρέσει πολύ εκεί, κουρεύω τον κόσμο που έρχεται, γυναίκες και άνδρες. Πηγαίνω και σε άλλα μέρη και κουρεύω, όπου με καλούνε φίλοι. Μου αρέσει αυτή η δουλειά και συνήθως είμαι εκεί μέχρι το απόγευμα. Μετά πηγαίνω στο δωμάτιό μου, στο Καρά-Τεπέ. Είμαι και στο πρόγραμμα cash card της Ύπατης. Η δυσκολία είναι ότι εκεί που μένουμε κάνει κρύο. Έχουμε ηλεκτρικό, αλλά δεν έχουμε κάποιο θερμαντικό σώμα, οπότε αναγκαζόμαστε να χρησιμοποιούμε πολλές κουβέρτες. Στο δωμάτιο μέναμε 13 άτομα, αλλά τώρα οι περισσότεροι φύγανε στην Αθήνα και έχω μείνει με κάποιους Άραβες. Έχουμε πολύ καλή σχέση, δεν προκύπτουν προβλήματα.

Αυτήν τη στιγμή περιμένω από τις αρχές για να δω ποιο κράτος θα αναλάβει τη διαδικασία ασύλου μου. Το μέλλον μου είναι πολύ αβέβαιο. Έχω πρόβλημα αϋπνίας και αν δεν παίρνω χάπια κάνω πολλές ημέρες να κοιμηθώ. Όσο ήμουν στη Μόρια, ο γιατρός του καμπ μού έδωσε χαρτί ότι έχω έντονο μετατραυματικό στρες λόγω των συνθηκών στη Μόρια και χρειάζεται να απομακρυνθώ από εκεί.

Ιστορία νο4 Μυτιλήνη

Είμαι από το Πακιστάν, μεγάλωσα σε προνομιούχα οικογένεια. Όταν έγινα 13 πέθανε ο πατέρας μου. Είμαι ο μονος γιος και πρέπει να φροντίσω και τις αδερφες μου. Εφυγα επειδή δεν άντεχα τη σφαγή και ότι το κόστος της ανθρώπινης ζωής είναι λιγότερο από ένα δολάριο. Κάθε φορά που η αδερφή μου πήγαινε στο πανεπιστήμιο δεν ήξερα αν θα γυρίσει. Μπορεί να σε σκοτώσουν παντού. Υπάρχουν βομβιστές αυτοκτονίας παντού. Σκοτώνουν αθώους ανθρώπους απλά επειδή μπορούν. Σπούδαζα δικηγορος. Με έδιωξαν γιατί δεν ήθελα να είμαι ψεύτης για την υπόλοιπη ζωή μου. Εγώ δεν είμαι θρήσκος. Οι πιο πολλοί φίλοι μου φύγανε. Κανείς δεν το αντέχει και φεύγει. Η οικονομική κατάσταση είναι ένα μόνο μέρος του προβλήματος. Το άλλο είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη της Δύσης που επεμβαίνουν στη χώρα μας με διάφορους τρόπους. Θέλουν να μας κάνουν σαν το Ιράκ και το Αφγανιστάν. Έχουμε κάθε μέρα επιθέσεις. Κανείς δεν ξέρει για αυτές ούτε και νοιάζεται για το Πακιστάν, αλλά δεν είναι ασφαλές να ζεις εκεί. Στη χώρα μου συμμετείχα σε ένα αριστερό κόμμα. Πήγαινα και σε διαδηλώσεις, αλλά στο

Πακιστάν αν είσαι αριστερός θεωρείσαι άθεος και σου επιτίθενται, σε συλλαμβάνουν, σε εξαφανίζουν. Εμένα με είχαν έξι μήνες σε ένα κελί και η μητέρα μου δεν μπορούσε να με βρει όλο αυτό το διάστημα. Για ένα χρόνο δεν μπορούσα να περπατήσω από τα βασανιστήρια. Οπότε αποφάσισα να φύγω. Δεν έχουμε δικαιώματα ούτε ελευθερία του λόγου.

Για να φτάσω στη Λέσβο πλήρωσα 6.000 ευρώ σε διακινητή. Πέρασα από το Ιράν και την Τουρκία. Το ταξίδι κράτησε ένα μήνα. Δεν ήθελα να μπω στη βάρκα, φοβόμουν, αλλά έπρεπε να το κάνω. Ήταν τρομακτικό, ήμασταν στη βάρκα για 3 ώρες. Είχε οικογένειες. Όλοι ήταν φοβισμένοι γιατί οι πιο πολλοί δεν ήξεραν να κολυμπούν.

Όταν έφτασα, πήγα στη Μόρια και είδα όλους τους ανθρώπους που δεν ήξεραν τη γλώσσα, τίποτα για το μέλλον, ούτε για τη συνέχεια του ταξιδιού. Αποφάσισα να μείνω για μια βδομάδα. Αλλά μετά από 4 μέρες έκλεισαν τα σύνορα. Ήταν λάθος η απόφαση να μείνω εδώ. Μετά πήγα στην Αθήνα. Δεν είχα που να μείνω και άκουσα για την κατάληψη στη Θεμιστοκλέους. Πήγα εκεί και συμμετείχα και σε κάποιες διαδηλώσεις. Γνώρισα κόσμο και έκανα επαφές στα Εξάρχεια. Αλλά ήταν δύσκολο στις συνελύσεις που μιλάμε πολλές ώρες και μερικές φορές δεν βρίσκεται λύση.

Μετά γύρισα πίσω και άκουσα για το No Border Kitchen. Ένοιωσα ότι βρήκα το μέρος που μου ταιριάζει. Έχουμε συνελύσεις για να συναποφασίσουμε ποιός/α θα κάνει τί. Είναι δύσκολο βέβαια να συνεννοηθείς με τόσο κόσμο, αλλά στο τέλος της ημέρας, τα πράγματα λειτουργούν.

Στη Μόρια είναι δύσκολα τα πράγματα. Είμαστε πολλοί άνθρωποι από διαφορετικά μέρη. Μερικές φορές είναι χαοτικό, μερικές φορές έχει πλάκα. Πολύ συχνά υπάρχουν καυγάδες για το φαγητό. Επίσης είναι πολύ βαρετή η μέρα. Το βράδυ επίσης αρκετοί άνθρωποι πίνουν και ξεκινούν καυγάδες. Υπάρχουν όμως και οι βραδιές που ανάβουμε φωτιές και τραγουδάμε και χορεύουμε. Όμως οι άνθρωποι που ζουν στη Μόρια, είναι πολύ φοβισμένοι, απογοητευμένοι και με κατάθλιψη. Νοιώθουν ότι είναι απομονωμένοι, ότι δεν είναι άνθρωποι. Ακούω κάθε μέρα ότι κάποιος θέλει να αυτοκτονήσει. Πολλοί δεν έχουν όρεξη ούτε να πάνε ως την πόλη.

Όταν ξεκίνησα το ταξίδι μου περίμενα ότι στην Ελλάδα θα έβρισκα ισότητα. Αλλά δεν την έχω βρει, παρά μόνο σε ελάχιστα μέρη. Πίστευα ότι θα βρισκόμουν

σε μια καλύτερη κοινωνία, που οι άνθρωποι θα σέβονταν ο ένας τον άλλο, αλλά μάλλον οι προσδοκίες μου ήταν μεγάλες.

Εδώ, οι άνθρωποι που βοηθούν τους πρόσφυγες, δε θέλω να τους αποκαλέσω εθελοντές, προσφέρουν πολλά. Μαθαίνεις πολλά. Και βλέπω και ότι οι πρόσφυγες αρχίζουν σιγά σιγά να αλλάζουν τις αντιλήψεις τους τώρα που βλέπουν πως λειτουργούν άλλες κοινωνίες. Θέλει χρόνο βέβαια, αλλά είναι σημαντικό αυτό που κάνουν. Αλλά, εδώ, επίσης δεν έχω νοιώσει συμπάθεια από τους ντόπιους. Σε κοιτούν εχθρικά. Θεωρούν ότι εμείς έχουμε επηρεάσει τον τουρισμό. Στην Αθήνα ήταν ακόμα χειρότερα. Δεν μου έδιναν ούτε οδηγίες. Και οι πρόσφυγες, δύσκολα θα αυτοοργανωθούν γιατί νοιώθουν ότι δεν γίνεται τίποτα. Ότι δεν έχει αποτέλεσμα.

Αυτό που έχω να πω στους επόμενους ανθρώπους που θα έρθουν είναι να μείνουν δυνατοί και όλα θα πάνε καλά. Η Ευρώπη δεν είναι ουτοπία. Εγώ θα ήθελα να πάω παντού. Να ταξιδέψω. Θα ήθελα επίσης να σπουδάσω κοινωνιολογία ή ανθρωπολογία.

Ιστορία νο5 Μυτιλήνη

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Ιράκ. Στην οικογένειά μου είμαι το μόνο κορίτσι. Αρρώστησα σοβαρά από πολιομυελίτιδα όταν ήμουν μωρό και έμεινα σχεδόν παράλυτη. Η ζωή μου ήταν πολύ δύσκολη γιατί με κορόιδευαν όλοι, και η οικογενειά μου. Δεν με έφηναν να βγω από το σπίτι και έτσι δεν πήγα ποτέ σχολείο. Συχνά μου έλεγαν ότι τους είμαι βάρος και ντρέπονταν για μένα. Ποτέ δεν είχα την επιλογή πως θα ζήσω τη ζωή μου. Μου έλεγαν “εσύ είσαι ανάπηρη, θα κάνεις ό,τι σου λέμε”. Θυμάμαι να είμαι πάντα θλιμμένη στη ζωή μου. Μόνο ο πατέρας μου μου φερόταν καλά. Στο Ιράκ έκανα κάποιες θεραπείες αλλά δεν είχαν σοβαρό αποτέλεσμα. Μπορούσα να περπατάω με τη βοήθεια μπαστουνιού, αλλά πονούσα πολύ. Όταν ήρθε ο ISIS και φύγαμε, δυσκολεύτηκα πολύ στο ταξίδι.

Από το Ιράκ φύγαμε όλοι μαζί, οι γονείς μου και τα δύο μου αδέρφια με τις οικογένειές τους. Όταν φτάσαμε στην Τουρκία και μπήκαμε στη βάρκα, φοβήθηκα πολύ ότι θα πνιγώ. Δεν ήξερα κολύμπι και το ένα μου πόδι είναι ανάπηρο. Τη στιγμή που φτάσαμε στην ακτή δε θα την ξεχάσω ποτέ. Ένοιωσα μια τεράστια

χαρά και ελπίδα. Πίστευα ότι έφτασα επιτέλους σε ένα μέρος που θα με σέβονται. Ό,τι εδώ υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα και ότι θα βρω φροντίδα και θεραπεία. Έλεγα διαρκώς στην οικογένειά μου πως τώρα που είμαι στην Ελλάδα ο Ο.Η.Ε. θα με φροντίσει, θα γίνω καλά και θα μορφωθώ.

Όταν μας πήγαν στη Μόρια και είδα το μέρος, νόμιζα ότι είχε γίνει κάποιο λάθος. Δεν ήταν δυνατό να συμβαίνει στην πραγματικότητα αυτό, να υπάρχει ένα τέτοιο μέρος. Τα αδέρφια μου έσπευσαν να με κοροϊδέσουν ξανά. “Ήπου είναι ο Ο.Η.Ε. τώρα να σε φροντίσει;”, μου έλεγαν. Βυθίστηκα σε βαθιά κατάθλιψη για μια ακόμη φορά. Στο camp περιμέναμε τη συνέντευξη για το άσυλο και μας είχαν πει ότι πρέπει να την κάνουμε στο νησί, ότι δεν θα μπορούσαμε πια να φύγουμε στην ενδοχώρα. Εγώ ζητούσα να με δει γιατρός, αλλά μου έλεγαν ότι δεν υπάρχει προσωπικό και να περιμένω.

Μια μέρα κάποιες γειτόνισσες μου είπαν για μια οργάνωση που πηγαίνουν οι γυναίκες και περνάνε το χρόνο τους κάνοντας μαθήματα αγγλικών. Αποφάσισα να πάω και εγώ. Μέσα σε τρεις μήνες, έμαθα αρκετά καλά αγγλικά. Μπορώ να μιλήσω και να καταλάβω, αλλά δεν μπορώ ακόμα να γράψω γιατί δεν ξέρω καθόλου γραφή, ούτε στη γλώσσα μου. Μάλιστα μερικές φορές βοηθάω την οργάνωση όταν χρειάζονται γυναίκα διερμηνέα στα αραβικά. Εκεί κανείς δε με κοροϊδεύει για την αναπηρία μου. Αυτό μου έχει δώσει πολλή ελπίδα. Νοιώθω ότι επιτέλους αρχίζω να μορφώνομαι και μου αρέσει πολύ που μπορώ να βοηθάω εγώ πια άλλους ανθρώπους. Και με τα αγγλικά, άμα πάρω άσυλο και πάω σε άλλη χώρα, θα μπορέσω να βρω και δουλειά.

Όταν έφυγα από το Ιράκ, δε με ένοιαζε σε ποιά χώρα θα έφτανα, αρκεί να ήταν στην Ευρώπη. Και η Ελλάδα μου αρέσει σαν ομορφιά, η Μυτιλήνη είναι πολύ όμορφη. Αλλά η Μόρια είναι το πιο άσχημο μέρος που υπάρχει. Άμα δεν έμενα στη Μόρια αλλά σε διαμέρισμα, δεν θα ήθελα να φύγω από εδώ, από το νησί.

Ιστορία νο6 Θεσσαλονίκη

Είμαι από τη Συρία, και ήρθα στην Ελλάδα τον Φεβρουάριο του 2016 και συμμετείχα στην στεγαστική κατάληψη του Ορφανοτροφείου. Σε όλη μου τη ζωή δεν είχα ξαναβρεθεί σε κατάληψη, ήταν ένα κατειλημμένο κτίριο, ας το πούμε ειλικρινά ήταν ένα παράνομο κτίριο, αλλά έγινε το σπίτι μου και θα το εξηγήσω παρακάτω πόσο σημαντικό είναι αυτό. Αρχικά θέλω να πω ότι θυμάμαι την πρώτη μου εντύπωση. Όταν έφτασα, στην είσοδο ήταν 3-4 αναρχικοί και μου είπαν ότι είμαι ευπρόσδεκτος, μου μίλησαν πολύ ευγενικά και μου έκανε πολύ θετική εντύπωση, ήταν η πρώτη φορά που κάποιος με καλωσόριζε στην Ελλάδα. Έμεινα στην κατάληψη του Ορφανοτροφείου περίπου έξι μήνες και ήταν πολύ σημαντική εμπειρία για μένα. Ο κόσμος που το στήριζε ήταν πολύ καλός, πολύ φροντιστικός, απέκτησα πολλούς καλούς φίλους αναρχικούς. Συνδιαμορφώσαμε ορισμένους κανόνες λειτουργίας που διαπνέονταν από τη λογική να σέβεται ο ένας τον άλλο, να μην υπάρχουν διακρίσεις με βάση το φύλο ή την εθνικότητα, επίσης να μην κλέβει, να μη καπνίζουμε ναρκωτικά, να μην είμαστε αγενείς αλλά να είμαστε ειλικρινείς, να

σεβόμαστε τις ώρες φαγητού και ύπνου. Η καθημερινότητα της κατάληψης ήταν ότι μοιράζαμε τις εργασίες που έπρεπε να γίνουν κάθε μέρα, υπήρχαν βάρδιες για την καθαριότητα, το φαγητό, για την ασφάλεια του χώρου και πολλές ομάδες εργασίες, πολλές συνελεύσεις και πολλές πολιτικές δράσεις. Οι πολιτικές δράσεις αφορούσαν ζητήματα σχετικά με την ισότητα και τα δικαιώματα των μεταναστών και κυρίως με το να γίνουμε ορατοί στη πόλη και όχι κρυμμένοι και πεταμένοι σαν σκουπίδια στα καμψ που έκανε το κράτος έξω από την πόλη. Το Ορφανοτροφείο ήταν ένα κτίριο που το είχαν εγκαταλείψει η εκκλησία και οι αρχές μέσα στη πόλη, τι καλύτερη ιδέα να καταληφθεί και να στεγάζονται σε αυτό μετανάστες και να έχουν φαγητό και πρόσβαση στη ζωή της πόλης. Εγώ όπως και πολλοί άλλοι πρόσφυγες - κάτοικοι του Ορφανοτροφείου μπορούσαμε πολύ εύκολα να είμαστε στο κέντρο της πόλης, να έχουμε εμπειρίες από την πόλη και από τη ζωή των κατοίκων της, να πηγαίνουμε λχ στα πάρτυ και στις συναυλίες στα πανεπιστήμια, να κάνουμε φίλους, να μαθαίνουμε την ελληνική γλώσσα, να γνωρίζουμε και να νιώθουμε ότι γινόμαστε και εμείς κομμάτι αυτής της πόλης. Γνώμη μου είναι ότι είναι τεράστιο λάθος που κρατάνε τους πρόσφυγες μακριά από τη πόλη, σε απομονωμένα καμψ.

Επίσης στις διαδικασίες της κατάληψης συζητούσαμε όλοι μαζί, δεν υπήρχε αρχηγός, κανένας δεν θεωρούνταν ανωτέρους από τους υπόλοιπους. Ποτέ δεν είχα ξανασυναντήσει έναν τέτοιο τρόπο λειτουργίας και το σημαντικότερο αυτός ο τρόπος λειτουργίας σε έκανε να μη νιώθεις ποτέ ξένος, προσπαθούσε να σπάσει την αντίληψη ότι κάποιος είναι ντόπιος Έλληνας πολίτης ή προνομιούχοι Ευρωπαίοι και οι υπόλοιποι πρόσφυγες από άλλες ηπείρους. Ναι είναι αλήθεια το πείραμα του Ορφανοτροφείου επιδίωξε να σπάσει τα εθνικά και κοινωνικά σύνορα και μας έφερε πιο κοντά. Έγινε το σπίτι μου διότι ένιωθα ασφαλής και άνετα. Το σημαντικότερο ανέτρεπε την έννοια της ιδιοκτησίας. Συνήθως όταν λέμε σπίτι εννοούμε ένα χώρο που είτε έχουμε ένα συμβόλαιο ενοικίου ή μας ανήκει επειδή το έχουμε αγοράσει ή μας το έδωσαν οι γονείς μας. Το Ορφανοτροφείο έγινε σπίτι μας διότι γέννησε συντροφικές σχέσεις, σχέσεις εμπιστοσύνης, σχέσεις υπευθυνότητας χωρίς να πρέπει να υπακούμε σε κάποιον, χωρίς να πρέπει να πληρώνουμε ενοίκιο διότι αλλιώς θα μας πετάξουν έξω. Δεν ήταν ένα κλειστό σπίτι με έναν ιδιοκτήτη που το ελέγχει. Αντιθέτως σε αυτό το εγχείρημα είχαν πρόσβαση όλοι οι πρόσφυγες, όπως επίσης είχε πρόσβαση και η γειτονιά. Ήταν πολύ συγκινητικό, καθημερινά έρχονταν άν-

θρωποι από τη γειτονιά και μας πρόσφεραν φαγητό, τρόφιμα, φάρμακα και ρούχα, και όλα τα καταστήματα και ο κόσμος στο δρόμο μας σέβονταν και μας βοηθούσε.

Ένα πολύ σημαντικό γεγονός που συνέβη το διάστημα που είμαι στη Θεσσαλονίκη είναι το No Border Camp το καλοκαίρι του 2016. Ήταν καταρχάς πολύ σημαντικό διότι συνάντησα και γνώρισα ανθρώπους από όλο τον κόσμο, Γερμανία, Αγγλία, Έλληνες, Άραβες, Κούρδους. Έμοιαζε σαν μια τεράστια πολυεθνική μάζωξη. Όλοι μιλούσαν με όλους, γελούσαν έκαναν αστεία, ήταν πολύ ωραία συνθήκη για να γνωρίσεις κόσμο και να συμμετέχεις στις διάφορες δραστηριότητες, στη κουζίνα, στα πάρτυ, στις συναυλίες. Ήταν μοναδική εμπειρία για να αποκτήσεις γνώσεις από όλους αυτούς τους αλληλέγγυους ανθρώπους. Επίσης κάθε μέρα μεταφέραμε πρόσφυγες με λεωφορεία από τα καμψ έξω από την πόλη στο χώρο του πανεπιστημίου που γινόταν το No Border Camp. Ίσως ήταν η πρώτη φορά που έρχονταν στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και έβλεπαν μπροστά τους αυτή τη φανταστική κοινότητα του No Border Camp. Για αυτούς ήταν πολύ σημαντικό γεγονός, νιώθανε ότι η ζωή τους έχει σημασία, ότι έχουν έρθει άνθρωποι από όλο το κόσμο για να τους υποστηρίξουν. Εγώ ως πρόσφυγας αλλά ταυτόχρονα και ως κάτοικος της Θεσσαλονίκης μιλούσα μαζί τους και τους εξηγούσα τι είναι το No Border Camp. Σιγά σιγά οι πρόσφυγες οργάνωσαν τις δικές τους συνελεύσεις, οργάνωσαν επίσης γιορτές, χορούς, τους προσφέρονταν φαγητό, ρούχα και υποστήριξη, νομικές συμβουλές και μοιράζονταν τα προβλήματα και τις ανάγκες τους. Πολλοί πρόσφυγες γνώρισαν αλληλέγγυους που τους πρόσφεραν σπίτια στο κέντρο της πόλης και φύγανε από τα άθλια καμψ.

Θέλω ιδιαίτερα να τονίσω το ζήτημα της ψυχολογίας των προσφύγων. Είναι άνθρωποι τραυματισμένοι από τον πόλεμο, έχουν χάσει το σπίτι τους, τα υπάρχοντά τους, έκαναν ένα τεράστιο και εξαιρετικά δύσκολο ταξίδι για να φτάσουν ως εδώ. Με το που έφτασαν εδώ βρήκαν τα σύνορα κλειστά, επέζησαν στις άθλιες συνθήκες της Ειδομένης και μετά τους πέταξαν στα καμψ έξω από την πόλη. Ακόμα και οι πιο τυχεροί που τους έχουν δώσει κάποιο διαμέρισμα στη πόλη είναι απολύτως ψυχικά ασθενείς. Κάθονται όλη μέρα και κοιτάνε εικοσιτεσσερις ώρες την ημέρα έναν τοίχο, δεν έχουν φίλους, περιμένουν, περιμένουν χαμένοι στην γραφειοκρατία των συνεντεύξεων είτε για μετεγκατάσταση είτε για άσυλο. Όλοι τους πάσχουν από κατάθλιψη. Εγώ έχω να πω το εξής. Όταν έχεις κατάθλιψη, και έχω περάσει

μεγάλα διαστήματα κατάθλιψης, δεν πρέπει να κάθεται μόνος σου, πρέπει να βγεις έξω, στο κέντρο της πόλης, να περπατήσεις, να δεις τον ήλιο, τη θάλασσα, να γνωρίσεις ανθρώπους, να συνομιλήσεις, να αποκτήσεις κοινωνικές εμπειρίες, να κάνεις φίλους και να δείξεις τον καλύτερο εαυτό σου. Αλλιώς είναι λάθος, πρέπει να ανοίγεις συζητήσεις, να είσαι δραστήριος και ευγενικός, μόνο έτσι θα βελτιώσεις την ζωή σου.

Ιστορία νο7 Θεσσαλονίκη

Έφτασα στην Ελλάδα το Νοέμβριο του 2015 και έμεινα στην Ειδομένη για ένα μήνα, τότε ήταν που είχαν κλείσει τα σύνορα και επιτρέπονταν να περάσουν πρόσφυγες με καταγωγή μόνο από Συρία, Ιράκ και Αφγανιστάν. Εμένα δε με άφησαν να περάσω. Δεν είχα κάποιο συγκεκριμένο προορισμό, απλά ήθελα να φτάσω σε κάποιο μέρος στο οποίο να νιώθω ασφαλής, να μπορώ να ζήσω και να φτιάξω τη ζωή που θέλω, χωρίς να μου δημιουργούν προβλήματα. Έπειτα πήγα στη Θεσσαλονίκη στη κατάληψη προσφύγων και μεταναστών Ορφανοτροφείο, ήμουν για την ακρίβεια ο δεύτερος πρόσφυγας που μπήκα στη κατάληψη. Εκείνη τη στιγμή υπήρχε πολύς αλληλέγγυος κόσμος, χωρίς όμως να μιλάνε ως πολιτικές ομάδες, και αυτό ήταν πολύ καλό. Ξεκινήσαμε όλοι μαζί μετανάστες και αλληλέγγυοι να επισκευάζουμε το κτίριο. Στην αρχή δεν είχαμε ζεστό νερό, οι ντουζιέρες δεν δουλεύανε, η κουζίνα στην ουσία δεν υπήρχε. Όλα τα επισκευάσαμε από την αρχή και με τη βοήθεια ορισμένων αλληλέγγυων μηχανικών κάναμε και μερικές δουλειές στο κτίριο. Οι πρόσφυγες ήταν από πολλές εθνικότητες και οι περισσότεροι θέλανε

να πάνε στη Γερμανία. Σε κάποια στιγμή στο Ορφανοτροφείο έφτασαν να μένουν κοντά στα εκατό άτομα και είχαμε υπερβεί τη χωρητικότητα του κτιρίου. Κόσμος κοιμότανε παντού, ήταν πολύ δύσκολο.

Πιο συγκεκριμένα για τη κατάληψη Ορφανοτροφείο θεωρώ ότι ήταν ένα πολύ καλό παράδειγμα στέγασης μεταναστών καθώς στηρίζονταν στην έμπρακτη αλληλεγγύη. Όσοι έρχονταν να βοηθήσουν το έκαναν από πραγματικό ενδιαφέρον χωρίς κάποια πολιτική σκοπιμότητα και χωρίς να προσβλέπουν σε κάποιο ατομικό όφελος. Υπήρχε αλληλέγγυος κόσμος που βρίσκονταν 24 ώρες την ημέρα, κοιμότανε μαζί μας, πρόσφεραν από τη καρδιά τους, εάν είχαμε κάποια ανάγκη από έξω μας το έφερναν και το πλήρωναν από τη τσέπη τους και ξέρω πολύ καλά ότι εδώ στην Ελλάδα υπάρχει οικονομική κρίση και ο αλληλέγγυος κόσμος έχει οικονομικά προβλήματα, όμως όποιος έβγαине έξω και έπαιρνε έναν καφέ έφερνε και έναν ακόμα για εμάς. Όσοι έρχονταν να μας στηρίζουν για τους δικούς τους πολιτικούς λόγους δεν έμεναν πολύ. Είναι σημαντική η διαφορά μεταξύ της πολιτικής σκοπιμότητας και της αληθινής αλληλεγγύης, είναι διαφορετικό να σου λέει κάποιος «γεια σου, τι κάνεις» με έναν εξωτερικό τρόπο και άλλο να σου το λέει «γεια σου, τι κάνεις» με τη καρδιά του. Στη συνέχεια τα σύνορα κλείσανε για όλους και ο κόσμος άρχισε να σκέφτεται τι μπορεί να κάνει, και η ζωή στο Ορφανοτροφείο απέκτησε μια πιο μόνιμη βάση.

Όσον αφορά την εκκένωση του Ορφανοτροφείου, εκείνη την ημέρα υπήρχαν λίγοι αλληλέγγυοι και συνελήφθησαν. Η αστυνομία που εκκένωσε το κτίριο κατέστρεψε τα πάντα, ακόμα και τα προσωπικά αντικείμενα των μεταναστών, ο κόσμος έχασε τα λεφτά του, τα χαρτιά τους, τα διαβατήριά τους, τα ρούχα τους. Σκεφτείτε πόσο σημαντικό είναι κάποιος μετανάστης να χάσει το κινητό του τηλέφωνο, οι μπάτσοι δεν επέτρεπαν να πάρουν οι μετανάστες τα κινητά τους από το κτίριο για να μην ειδοποιήσουν άλλο κόσμο, αλλά το κινητό είναι ο μόνος τρόπος επικοινωνίας που έχει ένας μετανάστης με τους δικούς του ανθρώπους, με την οικογένεια του και τη χώρα του. Το κτίριο καταστράφηκε αμέσως με εντολή της εκκλησίας που είναι ο ιδιοκτήτης του κτιρίου. Η εκκλησία και οι αρχές κατηγορούσαν το Ορφανοτροφείο για οτιδήποτε συμβαίνει στην πόλη.

Όσον αφορά την εσωτερική διαδικασία της κατάληψης. Το Ορφανοτροφείο λειτουργούσε με συνέλευση στην οποία συμμετείχαμε όλοι και όλες και μιλούσαμε

στα ελληνικά, στα αγγλικά και στα αραβικά με μεταφραστές. Φτιάξαμε δυο συνελεύσεις, την «πολιτική συνέλευση» και τη «συνέλευση σπιτιού». Η συνέλευση σπιτιού ήταν μεταξύ των μεταναστών, δηλαδή των κατοίκων της κατάληψης και διευθετούσε τα καθημερινά ζητήματα και η πολιτική συνέλευση ασχολούνταν με τα ζητήματα πολιτικής και σε αυτή συμμετείχαν μετανάστες και αλληλέγγυοι. Με τον καιρό άρχισαν να αναπτύσσονται σχέσεις εμπιστοσύνης και οργανώσαμε αρκετές πορείες και δράσεις. Εδώ θέλω να επαναλάβω ότι καταλαβαίναμε ποιος κόσμος συμμετέχει από αληθινό ενδιαφέρον και ποιοι έχουν πολιτικές σκοπιμότητες. Οι μετανάστες είναι άνθρωποι που έχουν φύγει από χώρες στις οποίες γίνεται πόλεμος έχουν φύγει για πολιτικούς, οικονομικούς και άλλους λόγους, συνεπώς ο καθένας σκέφτεται και καταλαβαίνει, έχει πολιτική άποψη, και βεβαίως με το καιρό αποκτά τη γνώση να ξέρει ποιους μπορεί να εμπιστευτεί και ποιους όχι. Έτσι καταφέραμε να δημιουργήσουμε μια ενότητα μεταξύ μας και να λειτουργούμε όλοι μαζί, μετανάστες και αλληλέγγυοι σαν ένα συλλογικό πρόσωπο. Χαρακτηριστικό αυτής της διαδικασίας είναι ότι συναποφασίζαμε κάθε εβδομάδα το πρόγραμμα λειτουργίας του κτιρίου. Κάθε ένας που έμενε είχε την ευθύνη κάποιες συγκεκριμένες μέρες να καθαρίζει το κτίριο, να μαγειρεύει, να φροντίζει για το κτίριο. Σε συνεργασία με αλληλέγγυους Έλληνες και διεθνείς που είχαν τις κατάλληλες γνώσεις επιδιορθώναμε ότι χρειαζόνταν, τα υδραυλικά, τις τουαλέτες, τις ντουζιέρες. Βέβαια ορισμένες φορές όσοι είχαν περισσότερες δεξιότητες σε κάποιο τομέα ασχολούνταν πιο πολύ, όπως με το μαγείρεμα, ή με κάποιες τεχνικές δουλειές. Όμως μπορώ να πω ότι οι περισσότεροι προσπαθούσαν να μάθουν από τους άλλους και να συμμετέχουν εξίσου σε όλες τις υποχρεώσεις. Ορισμένοι να αναρωτιούνται πως επικοινωνούν όλοι αυτοί που έρχονται από τόσο διαφορετικές χώρες. Όμως πρέπει να πω ότι οι περισσότεροι ερχόμαστε από αραβικές χώρες και έχουμε κοινούς κώδικες και κουλτούρα, ξέρουμε πως να επικοινωνούμε μεταξύ μας. Σεβόμαστε την κουλτούρα του καθενός. Στις περιπτώσεις που υπήρχε κάποιο πρόβλημα, όπως κάποιο βίαιο περιστατικό τότε το συζητήσουμε όλοι μαζί στη συνέλευση, η μη άσκηση βίας ήταν μια από τις βασικές αρχές του Ορφανοτροφείου.

Όσον αφορά πιο προσωπικά, το δικό μου βίωμα, πρέπει να πω ότι δεν θα πρέπει να βλέπουμε μόνο τα αρνητικά αλλά ούτε και να χειροκροτούμε. Έρχομαι από μια χώρα που μόνο να χειροκροτάς τον δικτάτορα επιτρέπεται, όμως είναι σημαντι-

κό να αναγνωρίζουμε και τα θετικά και τα αρνητικά. Αυτούς τους μήνες λοιπόν, μπορώ με σιγουριά να πω ότι γνώρισα μερικούς από τους πιο καλούς ανθρώπους, δεν μπορώ να βρω λέξεις για να το περιγράψω, επίσης γνώρισα ανθρώπους όπως προείπα με πολιτικές σκοπιμότητες και γνώρισα και απλούς ανθρώπους που βοήθησαν επειδή είναι απλά φιλάνθρωποι, αλλά όλοι πρέπει να πω ότι κατάγονται από την ίδια οικογένεια που λέγεται ανθρώπινο είδος. Από την άλλη συνηθίζεται να υπάρχει η αντίληψη ότι εάν γνωρίσεις έναν άνθρωπο από μια χώρα να θεωρείς ότι όλοι οι άνθρωποι αυτής της χώρας συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο. Έτσι λοιπόν και εγώ στην αρχή θεωρούσα ότι όλοι οι Έλληνες, οι Ισπανοί οι Γερμανοί είναι σαν τους αλληλέγγυους που γνώρισα μέσα στο Ορφανοτροφείο, μετά όμως βγαίνοντας έξω και γνωρίζοντας και άλλο κόσμο είδα ότι τα πράγματα είναι πιο περίπλοκα. Για να μη πάμε μακριά ας δούμε τη γειτονιά του Ορφανοτροφείου. Κάποιος κόσμος ήταν πραγματικά αλληλέγγυος, άλλοι ήταν αρνητικοί και μας κατηγορούσαν ότι κάνουμε φασαρία, άλλοι που δεν θα τους αποκαλούσα φασίστες, αλλά είναι ενάντια στους μετανάστες, μας λέγανε γιατί να μένουμε σε αυτό το κτίριο μόνο πρόσφυγες και να μη μένουμε και άστεγοι Έλληνες. Ορισμένοι από τους αλληλέγγυους δεν δίνανε πολύ σημασία άλλοι λέγανε ότι είναι ρατσιστές ή φασίστες. Ορισμένοι γείτονες ερχόντουσαν και τρώγαμε όλοι μαζί, δε θα ξέχασα τη περυσινή πρωτοχρονιά που ήρθαν πολλοί γείτονες, και εκεί έβλεπες κόσμο που ήταν μαζί μας αλλά και άλλους που δε μας συμπαθούσαν. Πάντως για να είμαστε ειλικρινείς το Ορφανοτροφείο σε πολύ μεγάλο βαθμό κρατήθηκε διότι η γειτονιά βοήθησε, κόσμος ερχότανε και έφερνε τρόφιμα, ρούχα, χρήματα για το νοσοκομείο και φάρμακα.

Κλείνοντας μπορώ να συνοψίσω την εμπειρία μου στη φράση «το μοναχικό ψάρι μπορεί εύκολα να φαγωθεί» και θέλω να τονίσω ότι δεν πρέπει να θεωρούμε την εμπειρία του Ορφανοτροφείου ως τον παράδεισο, πρέπει να μάθουμε από τα προβλήματά του και να μη τα επαναλάβουμε, εάν κάνω κάτι λάθος πρέπει να έρθουν οι φίλοι μου και να μου το πουν ότι εδώ κανείς λάθος, εάν δε μου το πουν και με χαιδεύουν τότε θα συνεχίσω να κάνω λάθος σε όλη μου τη ζωή. Συγκεκριμένα το πιο σημαντικό λάθος από το οποίο πρέπει να μάθουμε είναι να σταματήσουμε να σκεφτόμαστε ότι οι άνθρωποι εάν δεν είναι μαζί μας είναι εναντίον μας, δηλαδή εάν μου πεις ότι δεν θες να πεις καφέ δεν πρέπει να σε πιέσω, κάποιο λόγο έχεις,

πρέπει να τον ακούσω. Και μια φράση για τους φίλους στα καμψ, μην σκέφτεστε μόνο για το φαγητό, τον ύπνο και το ταξίδι στη Γερμανία. Ο κόσμος είναι πολύ μεγαλύτερος από το καμπ, εξασκείστε τις ικανότητές σας.

Ιστορία νο8 Θεσσαλονίκη

Είμαι από το Ιράκ, από τη Βαγδάτη και έφυγα τον Ιανουάριο του 2016. Ο λόγος είναι ότι εκεί η κατάσταση είναι πολύ επικίνδυνη, υπάρχει ο ISIS, υπάρχουν παρακρατικές ομάδες, στην πραγματικότητα υπάρχει ένας συνεχόμενος πόλεμος. Όλοι κινδυνεύουν, είτε από εκρήξεις βομβών είτε κάποιος μπορεί να σε σκοτώσει. Στην αρχή λοιπόν, μαζί με την αδερφή μου πήγα στο βόρειο Ιράκ, στην περιοχή του Κουρδιστάν και από εκεί ξεκίνησε η ιστορία με τους δουλέμπορους. Πρέπει να ξέρετε ότι παρόλο που η κουρδική περιοχή ανήκει στο Ιράκ, εγώ ως Άραβας δεν μπορώ να κινηθώ. Έτσι, μόνο πληρώνοντας διακινητές μπορώ να μετακινηθώ μέσα στη χώρα μου. Μετά από 15 μέρες κατάφερα και έφτασα στην Τουρκία και από εκεί πλήρωσα άλλους διακινητές για να έρθω στην Ελλάδα, στην Λέσβο. Συνολικά το ταξίδι μου κόστισε 3.500 δολάρια. Από τη Λέσβο πήγα στον Πειραιά και από εκεί η αστυνομία με λεωφορεία μας μετέφερε αρχικά στη Λάρισα και μετά στο βενζινάδικο της ΕΚΟ, κοντά στα σύνορα στην Ειδομένη. Έμεινα στον καταυλισμό στο βενζινάδικο τρεις μήνες και κάποια στιγμή τον Μάιο η αστυνομία μας μετέφε-

ρε στο καμπ στα Βασιλικά, έξω από τη Θεσσαλονίκη.

Στα Βασιλικά ο χώρος του καμπ βρίσκεται σε κάποια απόσταση από το χωριό. Αυτό το μέρος όμως δεν είναι για ανθρώπους, βρίσκεται μακριά από την πόλη και τα γύρω χωριά ήταν εναντίον των προσφύγων, διοργανώναν ρατσιστικές συγκεντρώσεις και εμείς φοβόμασταν πολύ. Το ίδιο το καμπ ήταν επίσης ένας φρικτός χώρος. Ήταν ένα εγκαταλελειμμένο εργοστάσιο πουλερικών στο οποίο στηβάξαν 1500 πρόσφυγες σα να ήμασταν κοτόπουλα. Στην αρχή για όλο αυτό το κόσμο υπήρχαν μόνο τρεις τουαλέτες, το φαγητό δεν τρωγόταν, εάν το δώσεις στο σκύλο σου είμαι σίγουρος ότι δεν θα το φάει. Κάθε μέρα το ίδιο φαγητό, μπιζέλια ή πατάτες, κρέας ποτέ δε μας δώσανε και οι μερίδες ήταν πολύ μικρές. Δεν υπήρχε καμία πρόνοια ούτε για τα βρέφη, τα μωρά ή τα μικρά παιδιά, είχανε να πιούνε γάλα πολλές μέρες. Η κατάσταση άρχισε να βελτιώνεται με πολύ αργά βήματα, στην πραγματικότητα το κάθε βήμα διαρκούσε ένα μήνα. Επίσης το καλοκαίρι ήταν εξαιρετικά δύσκολο διότι είχε καύσινα και μέσα στο τσιμεντένιο κτίριο ήταν αφόρητα, τώρα που είναι χειμώνας πάλι είναι πολύ δύσκολα, έχει πολύ κρύο. Στην πραγματικότητα η ζωή μας είναι σα να ζούμε σε μια διαρκή φυλακή. Από τα σύνορα με τους φράχτες μας πήγαν στα Βασιλικά που είναι ένα μέρος σα φυλακή. Στα Βασιλικά δε μπορούσαμε να πάμε πουθενά, για να αγοράσεις κάτι πρέπει να περπατήσεις πολύ ώρα μέχρι το πιο κοντινό βενζινάδικο, εάν θες να πας στη Θεσσαλονίκη χρειάζεται να πάρεις δυο λεωφορεία και μετά από περίπου δυο ώρες θα φτάσεις στο κέντρο της πόλης. Επίσης αλληλέγγυοι, εθελοντές και ΜΚΟ δεν επιτρέπονταν να μπουνε μέσα στο καμπ. Μπορώ να πω ότι τελικά το βενζινάδικο στην ΕΚΟ, στα σύνορα, μοιάζει σα παράδεισος μπροστά σε αυτό που ζήσαμε στα Βασιλικά. Στο βενζινάδικο υπήρχε τουλάχιστον σχολείο, κουζίνα, υπήρχαν πολλοί εθελοντές, υπήρχαν σχεδόν τα πάντα, όμως στα Βασιλικά δεν υπήρχε τίποτα. Εγώ είμαι κινηματογραφιστής και ήθελα να κάνω μια ταινία-ντοκιμαντέρ για τη ζωή στο καμπ, όμως οι αρχές και η αστυνομία δε με αφήσανε, δεν επιτρέπουν να τραβάζ βίντεο ή φωτογραφίες διότι δε θέλουνε να φανεί προς τα έξω η κατάσταση που επικρατεί μέσα στο καμπ. Μας θέλουνε να είμαστε αόρατοι, στο σκοτάδι, χωρίς φωνή, ξεχασμένοι άνθρωποι.

Στη συνέχεια μάθαμε για το No Border Camp, από παρεμβάσεις που έκανε κόσμος στο καμπ. Μου άρεσε η ιδέα και ερχόμουν στο χώρο του No Border Camp

με τα λεωφορεία που βάζανε κάθε μέρα οι διοργανωτές. Ήταν πολύ σημαντικό διότι αποτελούσε ένα χώρο που μπορούσε να ακουστεί η φωνή μας, με πολλές δραστηριότητες, μπορούσες να γνωρίσεις πολύ κόσμο από όλη την Ευρώπη. Με εντυπωσιάσαν όλοι οι αλληλέγγυοι, διότι ήρθαν από πολλά και μακρινά μέρη για να μας βοηθήσουν και πολλοί από αυτούς τόσο πριν όσο και μετά το No Border Camp μείνανε μαζί μας, μας συμπαραστάθηκαν με ειλικρίνεια. Δεν είναι σαν τις ΜΚΟ που νοιάζονται μόνο για το πως θα βγάλουνε λεφτά. Εγώ συμμετείχα στο media group με φωτογράφους, σκηνοθέτες και ακτιβιστές των media από πολλές χώρες, ήταν πολύ καλή εμπειρία. Επίσης συμμετείχα στις συνελεύσεις των προσφύγων που γινόντουσαν κάθε μέρα, ήταν πολύ καλό, διότι ήμασταν πρόσφυγες από διαφορετικά καμπος, από διαφορετικές χώρες, με διαφορετικές κουλτούρες και όλοι μαζί συζητούσαμε, γνωριζόμασταν και μοιραζόμασταν τα προβλήματά μας. Ήταν εξαιρετικά σημαντικό ότι τόσοι άνθρωποι πρόσφυγες και αλληλέγγυοι συναντήθηκαν και μίλησαν για τα δικαιώματά τους και οργάνωσαν πορείες και δράσεις για να τα διεκδικήσουν.

Στη συνέχεια μετά το καλοκαίρι μια ΜΚΟ μας πήγε με την αδερφή σε ένα σπίτι με το πρόγραμμα ενοικίασης για πρόσφυγες. Μείνανε εκεί τρεις μήνες, όμως το σπίτι ήταν σε πολύ κακή κατάσταση, ήταν στο Κορδελιό, δηλαδή πολύ μακριά από το κέντρο της πόλης και δε μας δίνανε εισιτήρια για το λεωφορείο. Επίσης δε μας παρείχαν φαγητό, το σπίτι δεν είχε νερό, μόνο ηλεκτρικό ρεύμα είχε. Το ταβάνι ήτανε σάπιο, είχε τρύπες και έμπαινε νερό μέσα. Ήταν φριχτά και είναι σημαντικό να το ξέρουνε αυτό οι πρόσφυγες ότι τα σπίτια των μκο σε καμία περίπτωση δεν είναι ο παράδεισος. Μόνο τοίχοι και τίποτε άλλο. Επίσης η αδερφή μου έχει ψυχολογικά προβλήματα και κανένας δεν έχει νοιαστεί για αυτή, δεν την παρακολουθεί γιατρός, καμία ΜΚΟ δεν έχει φροντίσει, μόνο ένα σπίτι μας δώσανε χωρίς τίποτε άλλο. Είμαι πολύ απογοητευμένος και αυτό με κάνει να νιώθω χαμένος, έχω χάσει την ελπίδα μου. Η ζωή μου είναι πολύ βαρετή, ζω σε ένα σπίτι με την αδερφή μου, δεν έχω φίλους γύρω μου. Ωστόσο πρέπει να σημειώσω ότι όλες αυτές οι εμπειρίες και όλοι αυτοί οι άνθρωποι που γνώρισα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού με κάνανε να αλλάξω. Γνώρισα ανθρώπους με διαφορετικές απόψεις, διαφορετικές κουλτούρες, διαφορετικές γλώσσες, διαφορετικούς τρόπους ζωής, με ορισμένους έγινα φίλος.

Ιστορία νο9 Θεσσαλονίκη

Είμαι από το Αφγανιστάν, έφτασα από την Ειδομένη στην στεγαστική κατάληψη του Ορφανοτροφείου το Δεκέμβριο του 2016, λίγο πριν την εκκένωση του καταυλισμού. Ήμωνα τυχερή που πρόλαβα και έφυγα πριν έρθουν τα λεωφορεία των μπάτσων στην Ειδομένη και ήμουν από τους πρώτους κατοίκους του Ορφανοτροφείου. Στην αρχή ήταν δύσκολα, ήθελε πολύ δουλειά το κτίριο, αλλά ήταν σαφώς πολύ καλύτερα από το να μένεις στη σκηνή στην Ειδομένη. Στην κατάληψη του Ορφανοτροφείου είχα δικό μου δωμάτιο και αυτό ήταν σημαντικό, γιατί υπήρχανε πολλοί άντρες και εγώ ήμωνα η μόνη κοπέλα που ήμωνα εντελώς μόνη μου, υπήρχαν και άλλες γυναίκες αλλά με την οικογένειά τους. Την πρώτη λοιπόν νύχτα κοιμήθηκα δώδεκα ώρες, είχα να κοιμηθώ ήσυχη και τόσες ώρες πάνω από τρεις μήνες, στην πραγματικότητα ήμουν άυπνη για πολλές μέρες. Αυτό ήταν το πρώτο σημαντικό στοιχείο στο Ορφανοτροφείο. Όλο το προηγούμενο διάστημα ήμωνα πολύ αγχωμένη και ψυχικά πιεσμένη και στο Ορφανοτροφείο ένιωσα αμέσως ασφάλεια, και μου άρεσε πολύ αυτό. Το πιο σημαντικό πράγμα για

μένα ήταν να νιώθω ασφαλής. Παρόλο που δε μιλούσα αγγλικά, είχα ανάγκη πάντα από κάποιον μεταφραστή, επίσης ήμουν μόνη μου, όμως παρόλα αυτά ένιωσα αμέσως πολύ άνετα.

Ο κόσμος στο Ορφανοτροφείο ήταν από πολλές χώρες, με διαφορετικές γλώσσες, διαφορετικές κουλτούρες, πολλοί ήταν άρρωστοι και ταλαιπωρημένοι. Ήταν δύσκολα στην αρχή και είναι σημαντικό να το τονίσω αυτό, έχει μεγάλη σημασία να γίνονται από κοινού όλες οι δουλειές από διαφορετικούς ανθρώπους και να μη φτιάχνονται βάρδιες με βάση την εθνικότητα ή την γλώσσα, το αντιμετωπίσαμε αυτό στο Ορφανοτροφείο. Σε γενικές γραμμές έγινε μια πολύ αξιόλογη προσπάθεια να συμβιώσουμε όλες και όλοι μαζί και σε ένα βαθμό το πετύχαμε. Για παράδειγμα δεν ένιωσα κάποια διάκριση ή καταπίεση, όλες και όλοι είχαμε τα προβλήματά μας, αλλά κανένας δε με πίεσε, δε μου ζήτησε το λόγο, γιατί έφυγα από τη χώρα μου και είμαι στο Ορφανοτροφείο. Από τη στιγμή που ήμουν εκεί και τηρούσα τους κανόνες που θέσαμε όλοι μαζί με εμπιστευτήκαν και τους εμπιστεύτηκα. Θέλω να το τονίσω και αυτό το στοιχείο, δεν υπήρχε κάποιος που να σου λέει τι πρέπει να κάνεις, μπορούσες να κάνεις ότι ήθελες, ένιωθα ελεύθερη, μόνο εάν κάποιος έκανε κάτι αρνητικό ήταν υπόλογος. Γενικά, το κύριο χαρακτηριστικό του Ορφανοτροφείου ήταν η αλληλοβοήθεια, χωρίς να ξέρεις ακριβώς ποιος ήταν ο άλλος ερχόσουν κοντά διότι ο ένας βοηθούσε τον άλλο, μοιραζόμασταν τη στέγαση, τη τροφή, τα ρούχα, όλα αυτά μας έφεραν κοντά και γίναμε φίλοι. Κάθε μέρα κάποιοι είχανε την ευθύνη να ετοιμάσουνε το πρωινό, το μεσημεριανό και το βραδινό φαγητό, μερικοί παίζανε μπάλα ή μπάσκετ, εγώ φρόντιζα κάποια μικρά παιδιά, κάποιοι άλλοι φρόντιζαν για την καθαριότητα, άλλοι κάνανε μαθήματα αγγλικών και ελληνικών. Γινόντουσαν επίσης πολλές συνελεύσεις, πάρα πολλές θα μπορούσα να πω. Αυτή ήταν η καθημερινότητά μας, και ήταν μια ζωντανή καθημερινότητα, δεν ήταν μια απλή επιβίωση ή συνηθισμένη ζωή, ήταν πολύ πιο ενδιαφέρουσα και πολύ πιο χαρούμενη από τη ζωή ενός κανονικού ανθρώπου. Καταρχάς δεν είχαμε κάποιο αφεντικό, δεν έπρεπε να πάμε το πρωί στη δουλειά και να υπακούσουμε στις εντολές κάποιου ανωτέρου. Κανένας δε μας έλεγε τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνουμε, κανένας δε μας καταπίεζε, όλα ήταν ελεύθερα και τα συναποφασίζαμε όλα. Δεν υπήρχε χώρος για αρχηγούς, ο καθένας και η καθεμία αποκτούσε τη συνείδηση τι έπρεπε και τι δεν έπρεπε να κάνει.

Νομίζω ότι εμείς περνούσαμε πολύ καλύτερα από ότι μια συνηθισμένη οικογένεια που μένει σε μια πολυκατοικία δίπλα στο Ορφανοτροφείο. Η ζωή μας ήταν ενδιαφέρουσα και είχε νόημα δεν ήταν μια βαρετή ρουτίνα. Πριν έρθω στην Ελλάδα δούλευα για ένα χρόνο στο Ντουμπάι, για ένα χρόνο δε σταμάτησα να δουλεύω, η ζωή μου ήταν δώδεκα ώρες δουλειά και ύπνος, τίποτε άλλο, στην πραγματικότητα δεν ζούσα, δεν άκουσα ένα τραγούδι για ένα χρόνο. Όταν λοιπόν ήρθα στην κατάληψη του Ορφανοτροφείου είπα ότι δε γυρνάω ποτέ ξανά πίσω, αυτή τη ζωή θέλω να ζήσω. Σήμερα που μιλάω μπορώ με βεβαιότητα να πω ότι το Ορφανοτροφείο με έκανε ξανά άνθρωπο, μου έδωσε ενέργεια, το έχω στη καρδιά μου.

Όταν εκκενώθηκε έκλαψα πολύ και ήταν η πρώτη φορά που έκλαψα όσο είμαι στην Ελλάδα. Είναι ζήτημα συναισθημάτων, υπάρχουν τόσες πολλές αναμνήσεις και όταν το είδα μάλιστα να κατεδαφίζεται με όλα τα προσωπικά αντικείμενα των κατοίκων του να είναι μέσα, ήταν μεγάλο σοκ για μένα, ήταν σα να ήθελαν να σκοτώσουν όλες αυτές τις αναμνήσεις και τις μικρές ιστορίες όλων αυτών των ανθρώπων που πέρασαν από το κτίριο. Το Ορφανοτροφείο δεν ήταν απλώς ένα σπίτι, ήτανε πολλά περισσότερα. Όταν λέμε σπίτι εννοούμε ένα μέρος που μένει μια οικογένεια ή κάποιος μόνος του, για μένα το σπίτι είναι σα μια μικρή φυλακή, υπάρχει συνήθως στεναχώρια. Αντιθέτως στο Ορφανοτροφείο υπήρχε χαρά, γινότουσαν τόσες πολλές δραστηριότητες. Ένιωσα λοιπόν μεγάλο θυμό για τους μπάτσους, γιατί το κάνανε αυτό, από τη στιγμή που δε μπορείτε να στεγάσετε τους πρόσφυγες, γιατί κατεδαφίζετε το Ορφανοτροφείο. Ήταν ένα κενό κτίριο και φιλοξένησε μετανάστες, υπάρχουν τόσα κενά κτίρια στη πόλη που τα αφήνουνε άδεια ενώ θα μπορούσαν να μένουν μετανάστες.

Ιστορία νο10 Θεσσαλονίκη

Έφυγα από την χώρα μου τον Οκτώβριο του 2015. Η κατάσταση στη χώρα μου, η οποία βρίσκεται στην κεντρική Αφρική είναι εξαιρετικά άσχημη επειδή δεν έχουμε ελευθερία λόγου και η κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι επίσης εξαιρετικά δύσκολη διότι έχουμε δικτατορία και πρέπει να υπακούουμε στον δικτάτορα. Πολλοί άνθρωποι έχουν εξαφανιστεί, βασανιστεί και δολοφονηθεί χωρίς να υπάρχει καμία εξήγηση. Εγώ συμμετείχα σε πολιτικές δράσεις αριστερών ομάδων και κινδύνεψα αρκετές φορές, δέχτηκα επιθέσεις, βασανίστηκα και φυλακίστηκα, για την ακρίβεια καταδικάστηκα σε 15 χρόνια φυλάκιση. Οι μυστικές υπηρεσίες πήραν όλα μου τα προσωπικά αντικείμενα, το λαμπτοπ μου και με φυλάκισαν, μου κάνανε ηλεκτροσόκ ακόμα με αναγκάσανε να πιω ένα δηλητήριο που με καθήλωσε, ήμουνα άρρωστος για πολλές μέρες.

Τελικά κατάφερα να αποδράσω και πήγα αρχικά στην Σενεγάλη. Εκεί επίσης η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη, υπάρχει δικτατορία και συνεργάζονται με την δικτατορία στη χώρα μου, επομένως είχανε τα στοιχεία μου, και τελικά κατάφερα

με πλαστό διαβατήριο να πετάξω για την Ιστάνμπουλ. Εκεί βρήκα έναν διακηνητή, πλήρωσα 1000 ευρώ και πέρασα στην Σάμο. Έμεινα στη Σάμο περίπου 10 μέρες και έπειτα πήρα το πλοίο για την Αθήνα και από εκεί έφτασα στην Ειδομένη στα σύνορα με τη Βόρεια Μακεδονία. Όμως ήδη είχαν κλείσει τα σύνορα για όσους είμασταν από τις λεγόμενες μη εμπόλεμες ζώνες και επιτρέπανε να περάσουν μόνο Σύριοι, Ιρακινοί και Αφγανοί. Έτσι αναγκάστηκα να μείνω εγκλωβισμένος στην Ειδομένη περίπου 2 εβδομάδες. Η κατάσταση ήταν εξαιρετικά δύσκολη, είχε πολύ κρύο, έβρεχε, δεν υπήρχαν σκηνές για να μείνει ο κόσμος και φυσικά δεν υπήρχαν τουαλέτες. Έμεινα πολλές μέρες έξω στο κρύο χωρίς κουβέρτα και χωρίς σκηνή. Τελικά από τη στιγμή που έγινε φανερό ότι δεν υπήρχε καμία πιθανότητα να ανοίξουν τα σύνορα κάποιοι αλληλέγγυοι μου έδωσαν τη διεύθυνση της κατάληψης του Ορφανοτροφείου στη Θεσσαλονίκη.

Στο Ορφανοτροφείο έμεινα έξι μήνες και η ζωή μου άλλαξε ριζικά. Την αλληλεγγύη και τη φροντίδα που έχω βιώσει στην κατάληψη δεν μπορούσα να τα φανταστώ. Όλο το ταξίδι μέχρι το Ορφανοτροφείο ήταν μια κόλαση, ταλαιπωρία και γεμάτο απογοητεύσεις.

Το Ορφανοτροφείο είναι από τις καλύτερες καταλήψεις που έχω δει και έχω επισκεφτεί στην Ελλάδα. Οι άνθρωποι που συμμετέχουν και στηρίζουν την κατάληψη είναι πραγματικά αφοσιωμένοι στον αγώνα για ισότητα και αλληλεγγύη και οργανώνουν και φροντίζουν την κατάληψη καθώς και πλήθος πολιτικών δράσεων. Η φροντίδα και η έγνοια εκφράζεται καταρχάς στο ότι βοηθάνε τους πρόσφυγες σχετικά με τα ζητήματα ασύλου, βρίσκουν δικηγόρους, εάν κάποιος πρόσφυγας συλληφθεί οργανώνονται αμέσως πορείες. Το σημαντικότερο όμως νομίζω ότι είναι πως συνυπάρχουν και ζούμε από κοινού πολλές διαφορετικές εθνικότητες και προσπαθούμε να κατανοήσουμε και να μάθουμε ο ένας από τον άλλο. Οργανώνουμε κοινές βάρδιες μαγειρέματος, καθαριότητας. Επίσης οργανώνουμε διαδηλώσεις διεκδικούμε το δικαίωμα στην ελευθερία μετακίνησης, θέλουμε να ακουστεί η φωνή μας στην πόλη. Επίσης το Ορφανοτροφείο είναι πολύ καλό διότι όλων μας το ταξίδι είχε πολύ πίεση, τόσο σωματική αλλά κυρίως ψυχολογική. Όταν ήρθα στο Ορφανοτροφείο αμέσως ένιωσα μια αγκαλιά, οι αλληλέγγυοι μου συμπαρασταθήκαν, ακόμα εάν είχες ψυχολογικά προβλήματα οι αλληλέγγυοι είναι πολύ εγκάρδιοι και φιλικοί, προσπαθούν να σε ανακουφίσουν. Επίσης πολλές πολιτικές

ομάδες συμμετέχουν στο Ορφανοτροφείο, γίνονται συνέχεια συνελεύσεις και συναντήσεις. Μου έχει κάνει φοβερή εντύπωση πόσο δεσμευμένοι είναι οι άνθρωποι που στηρίζουν το Ορφανοτροφείο. Πραγματικά, μπορώ να επαναλάβω ότι το Ορφανοτροφείο έχει αλλάξει το τρόπο που βλέπω τη ζωή. Μέχρι να φτάσω στο Ορφανοτροφείο το μόνο που έβλεπα ήταν διακινητές να μου ζητάνε χρήματα και να κρύβομαι από μπάτσους και συνοριοφύλακες. Στο Ορφανοτροφείο ξαναβρήκα τη χαμένη αξιοπρέπεια καθώς επίσης ένιωσα ασφαλής και ελεύθερος. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό καθώς τα σύνορα και οι νόμοι των κρατών με αντιμετωπίζουν ως παράνομο λες και είμαι κακοποιός. Όμως στην κατάληψη του Ορφανοτροφείου νιώθω ελεύθερος και δημιουργικός.

Θα έλεγα ότι πολύ σημαντικό και μου αρέσει πολύ ήταν ο αμεσοδημοκρατικός και αυτοοργανωμένος τρόπος λειτουργίας του Ορφανοτροφείου. Μπορώ να πω σε μια φράση ότι στο Ορφανοτροφείο μαθαίνουμε να περπατάμε μαζί. Αυτή η εκμάθηση βασίζεται στην αμοιβαία φροντίδα που ξεκινάει από τις απλές καθημερινές λειτουργίες της κατάληψης, όπως την συμμετοχή όλων στο μαγείρεμα και στη καθαριότητα και επεκτείνεται στις πολιτικές διαδικασίες και στην αυτοοργανωμένη λήψη αποφάσεων για πολιτικές δράσεις όπως πορείες, παρεμβάσεις και εκδηλώσεις. Κανένας δεν προσπαθεί να πιέσει τον άλλον να κάνει κάτι, όλες οι αποφάσεις και οι δραστηριότητες βασίζονται στον διάλογο, στο σεβασμό στον άλλο και στην συναίνεση. Έτσι μαθαίνουμε όλοι μαζί να είμαστε ενεργοί και να νοιαζόμαστε ο ένας για τον άλλο και να λειτουργούμε ως ομάδα. Αυτή λοιπόν η ομάδα είναι ομάδα φροντίδας και πολιτικού αγώνα, διεκδικούμε από τη μια την ισότητα μεταξύ μας και από την άλλη υψώνουμε την φωνή μας στο κέντρο της πόλης με διαδηλώσεις και δράσεις. Πιστεύω ότι πρέπει να ενταθούν οι πολιτικές δράσεις, να συμμετέχουν περισσότεροι μετανάστες και να ενισχυθούν τα αλληλέγγυα δίκτυα με άλλες χώρες.

Ιστορία νο11 Αθήνα

Ήμουνα φοιτητής πολιτικών επιστημών στο πανεπιστήμιο της Δαμασκού όταν ξεκίνησε ο πόλεμος στη Σύρια. Αποφάσισα να φύγω διότι υπήρχαν δυο επιλογές για έμενα. Είτε να ακολουθήσω τη στρατιωτική θητεία και επόμενος να σκοτώσω κάποιους η κάποιοι θα με σκότωναν. Επομένως η μόνη εναλλακτική ήταν να φύγω από την χώρα. Ήρθα στην Ελλάδα παρόλο που ήξερα ότι τα σύνορα είχαν κλείσει. Έφτασα στις 8 Μαρτίου 2016, που είναι πριν την συμφωνία Ε.Ε.-Τουρκίας, έμεινα στη Μυτιλήνη πέντε μέρες, σε αυτό το άθλιο καμπ της Μόριας, πήρα τα χαρτιά μου και μετά έβγαλα εισιτήριο για τον Πειραιά. Όταν έφτασα στο Πειραιά μας βάλανε όλο το κόσμο από το καράβι σε 7 λεωφορεία και μας μετέφεραν σε ένα καμπ, πρώην στρατιωτικό στρατόπεδο, πολύ μακριά, περίπου 7 ώρες από την Αθήνα. Όλοι όσοι ήμασταν στα λεωφορεία όταν είδαμε το καμπ ότι είναι στη μέση του πουθενά, αποφασίσαμε από κοινού να μην βγούμε και να μην μείνουμε σε αυτό το μέρος που μας μετέφεραν. Τελικά μετά από μερικές διαπραγματεύσεις μας πήγαν πίσω στον Πειραιά. Εκεί έμεινα σε μια μικρή σκηνή μέσα στο λιμάνι του Πειραιά,

για περίπου ένα μήνα. Έπειτα άκουσα από ένα φίλο για το City Plaza, ότι είναι μια νέα κατάληψη που άνοιξε για να φιλοξενήσει μετανάστες. Ήρθα λοιπόν στο City Plaza και πρόσφερα τη βοήθειά μου ως μεταφραστής. Ουσιαστικά είμαι στο City Plaza από τις πρώτες μέρες που άνοιξε. Μου άρεσε πολύ η ιδέα και συμμετείχα πολύ ενεργά.

Στο City Plaza έμεινα για περίπου ένα χρόνο. Απέκτησα μεγάλη εμπειρία, ήταν πάρα πολύ βοηθητικό, καθώς το κτίριο της κατάληψης βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, σε αυτή τη γειτονιά που η ατμόσφαιρά της είναι μοναδική. Είναι πολύ καλύτερα από όσα ακούμε για τα κρατικά καμπς, αλλά επίσης και από άλλα μέρη που διαχειρίζονται διάφορες ΜΚΟ. Κάθε μέρα που περνούσε στο City Plaza όλοι μας μαθαίναμε κάτι καινούργιο. Αρχικά μάθαμε πως να επικοινωνούμε μεταξύ μας και πως να διαχειριζόμαστε μια τόσο μεγάλη κατάληψη. Μάθαμε λοιπόν πως να αυτοοργανωνόμαστε, φτιάχνοντας μικρές ομάδες, ομάδες μετάφρασης, ομάδες υποδοχής, ομάδες μαγειρέματος, ομάδες καθαριότητας. Και έπειτα όλες αυτές είχαν συνελεύσεις για το πως θα αυτοδιαχειριστούν τις αρμοδιότητες που αναλάμβαναν. Εγώ συμμετείχα σε πολλές από αυτές τις ομάδες, καθώς ως μεταφραστής ήμουν χρήσιμος στο να βοηθάω να επικοινωνούν τα διαφορετικά μέλη των ομάδων. Στο City Plaza μένουν Αφγανοί, Κούρδοι, Σύριοι, Πακιστανοί, κόσμος από πολλές και διαφορετικές χώρες και το ζήτημα της μετάφρασης είναι εξαιρετικά κρίσιμο. Πιστεύω ότι η ιδέα της αυτοοργάνωσης είναι μοναδική. Φυσικά παντού υπάρχουν προβλήματα και ζητήματα που απαιτούν επίλυση και χωράει βελτίωση. Αλλά η συμμετοχή και η βοήθεια, η υποστήριξη και αλληλεγγύη που δεχτήκαμε όλο αυτό το διάστημα στο City Plaza είναι μοναδική. Τόσο από Έλληνες όσο και από ανθρώπους από πολλές χώρες της Ευρώπης και όχι μόνο. Το κυριότερο βέβαια είναι η ίδια η ενέργεια και η προσπάθεια να στηθεί και να συντηρηθεί αυτός ο χώρος από τους ίδιους τους κατοίκους του, τους πρόσφυγες, που ακόμα και χωρίς να γνωρίζουν κάποια άλλη γλώσσα εκτός από τη μητρική τους συμμετείχαν και πρόσφεραν την δύναμη και την ενέργειά τους. Για παράδειγμα κάποιιοι είπαν ότι εμείς μπορούμε να μαγειρεύουμε 3-4 φορές την εβδομάδα. Εδώ μαγειρεύουμε κάθε μέρα για 400 άτομα, πράγμα που είναι πολύ μεγάλη ευθύνη, βγαίνεις από την κουζίνα εξοντωμένος, αλλά την παίρνεις αυτή την ευθύνη διότι βλέπεις Έλληνες και διεθνείς αλληλέγγυους που προσφέρουν την βοήθειά τους, χωρίς να ζητούνε

τίποτα. Κάποιοι έχουν έρθει από τη Γερμανία, κάποιοι από τη Γαλλία, από πολλές χώρες, πλήρωσαν τα εισιτήριά τους, ήρθαν εδώ για να ζήσουν μαζί μας, απλώς για να βοηθήσουν, για να διδάξουν τις γλώσσες τους καθώς είναι χρήσιμες για τους πρόσφυγες που πρόκειται να μετεγκατασταθούν στην Αγγλία, τη Γερμανία, τη Γαλλία. Έτσι υπάρχει μια ομάδα δασκάλων που δίνουν μαθήματα κάθε μέρα, ελεύθερα στον καθένα, χωρίς κανένα αντάλλαγμα, πράγμα που είναι πολύ καλό.

Δεν νομίζω ότι υπάρχει άλλο μέρος σαν το City Plaza. Δεν είναι απλώς το καλύτερο, είναι το καλύτερο των καλύτερων. Και ο λόγος είναι η αυτοοργάνωση. Δεν έχεις πολλά πράγματα, αλλά αυτά που έχεις είναι δικά σου, εσύ τα διαχειρίζεσαι και τα νιώθεις δικά σου. Δε μιλάω απλώς για τους ανθρώπους, μιλάω για την προσπάθεια που έχει δώσει ο καθένας εδώ μέσα, διότι χωρίς την προσπάθεια όλων δεν θα υπήρχε αυτός ο χώρος. Υπάρχουν περισσότερα από 100 δωμάτια που θέλουν φροντίδα, υπάρχει η κουζίνα, οι διαδικασίες εκπαίδευσης, τόσες πολλές διαφορετικές κουλτούρες που αλληλοαναμιγνύονται διαρκώς, και φυσικά δουλειές όπως ο χώρος της υποδοχής ο οποίος είναι ανοιχτός περίπου 18 ώρες και η περιφρούρηση 24 ώρες. Συγκεκριμένα η περιφρούρηση δεν είναι μόνο για την ασφάλεια και προστασία του κτιρίου αλλά για οτιδήποτε μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια τη νύχτας. Κάποιος μπορεί να χρειαστεί ασθενοφόρο, να πάει στο νοσοκομείο, υπάρχουν πάντα άνθρωποι που είναι ξύπνιοι για σένα.

Πιστεύω βαθιά ότι ο λόγος για τον οποίο έχει γίνει τόσο αγαπητό και μέσα στις καρδιές όλων μας το City Plaza είναι ακριβώς επειδή δεν υπάρχει ιδιοκτησία σε αυτό το μέρος, επειδή δεν υπάρχει κάποιο αφεντικό που να μας διατάζει, αλλά αντιθέτως όλοι μας γίναμε υπεύθυνοι για αυτό το κτίριο και ως εκ τούτου το έχουμε νιώσει με έναν προσωπικό και κυρίως συλλογικό τρόπο δικό μας. Εδώ μέσα νιώσαμε τι σημαίνει μοίρασμα και κοινή ευθύνη. Εάν προέκυπτε ένα πρόβλημα τότε αμέσως κάνουμε μια συλλογική συζήτηση όλοι μαζί. Θέτουμε τα ζητήματα που προκύπτουν πάνω στο τραπέζι και ακούμε με υπομονή την άποψη όλων και τότε η απόφαση γεννιέται από μόνη της, διότι οι άνθρωποι μιλάνε με λογικό τρόπο καθώς ξέρουν ότι ο λόγος τους μετράει, ότι τους σέβονται και δε θα επικρατήσει η άποψη κάποιων λίγων αλλά μέσα από τη συναίνεση θα συμφωνήσουμε στο τέλος όλοι μαζί σε μια κοινά αποδεκτή απόφαση. Υπάρχουν κάποιες αρχές, λχ. όταν δυο άτομα μαλώνουν τότε και τα δυο άτομα θα πρέπει να φύγουν από το κτίριο την ίδια ακριβώς στιγμή,

εάν μαλώνουν τη νύχτα θα φύγουν και οι δυο τη νύχτα. Αυτό το μέρος είναι για να προάγει το διάλογο και όχι τον τσακωμό. Φυσικά ο καθένας μπορεί να έχει τις απόψεις και τα επιχειρήματά του αλλά δεν επιτρέπεται να τσακωνόμαστε ή να ασκούμε σωματική βία. Επομένως η πρώτη αρχή είναι «όχι βια». Και μιλάμε για όλες τις μορφές βίας. Εάν υπάρξει καταγγελία για βια ανάμεσα σε ένα ζευγάρι ή για ενδοοικογενειακή βια δεν γίνεται αποδεκτή. Επίσης δεν επιτρέπεται το αλκοόλ επειδή αφενός σεβόμαστε τους θρησκευόμενους ανθρώπους που ζούνε εδώ και αφετέρου για να μειώσουμε τις πιθανότητες τσακωμών, μπορείς εάν θες να βγεις έξω υπάρχουν τόσα μπαρς και πιες ότι θες. Επιπλέον τα παιδιά δεν επιτρέπεται να βγούνε έξω από την πόρτα του City Plaza χωρίς τους γονείς τους. Ο λόγος είναι ότι χρειάζονται κάποιον μαζί τους για να διασχίσουν το δρόμο. Αυτοί είναι βασικοί κανόνες λειτουργίας και σεβασμού. Αυτοί οι κανόνες κάνουν την κοινότητα του City Plaza να γίνεται καλύτερη και επιμένουν σε αυτούς τους κανόνες.

Ιστορία νο12 Αθήνα

Είμαι από το Αφγανιστάν, από την πρωτεύουσα την Καμπούλ, γεννήθηκα σε μια ημιθρησκευτική οικογένεια, η οποία είχε το προνόμιο να κατέχει μια εξέχουσα θέση στην ιερατική δομή της χώρας, έτσι όλοι μας συμπεριφέρονται με σεβασμό και γενικά θα έλεγα ότι είχαμε το προνόμιο να έχουμε πρόσβαση στα πάντα. Έπειτα όταν ενηλικιώθηκα είχα κάποια προβλήματα επιβίωσης, με κυνηγούσαν και έπρεπε να φύγω. Έτσι τώρα είμαι εδώ ως αιτούντας άσυλο. Εδώ πάλι βλέπω πως έχω κάποια προνόμια καθώς έχω βρει καλή εργασία, αμείβομαι, έχω τις παρέες μου, η οικογένειά μου είναι καλά, τα παιδιά μου πηγαίνουν στο σχολείο. Ωστόσο σίγουρα υπάρχουν πολλές προκλήσεις για το πως επιβιώνει ένας πρόσφυγας, εδώ στην Αθήνα. Δουλεύω ως humanitarian actor στα καμπς των προσφύγων και βλέπω κάθε μέρα πως είναι η ζωή στο καμπ. Μπορώ να πω ότι όσοι μένουν στα καμπ έχουν πολύ σοβαρές ελλείψεις δικαιωμάτων, στην πραγματικότητα υπάρχει καταπάτηση των δικαιωμάτων των προσφύγων στα καμπς, τους τα έχουν αφαιρέσει.

Από μικρός μου άρεσε να ανακαλύπτω, να εξερευνώ διαφορετικά πράγματα και

τώρα είμαι εδώ σε μια χώρα σε μια πόλη που είναι γεμάτη εξερευνήσεις. Πρώτα από όλα βρίσκομαι καθημερινά με κόσμο που δεν είχα φανταστεί ποτέ ότι θα μπορούσα να γνωρίσω. Οι άνθρωποι που συναναστρέφομαι, οι πρόσφυγες, έρχονται από το Μαγκρέμπ μέχρι το Αφγανιστάν και το Πακιστάν. Είναι μια συναρπαστική συνάντηση, το βρίσκω πολύ προκλητικό και μου αρέσει να βρίσκομαι σε ένα τόσο πολυπολιτισμικό και πολυεθνικό περιβάλλον, επειδή κάθε μέρα μαθαίνω νέα πράγματα από διαφορετικούς ανθρώπους.

Είμαι εδώ από τον Φεβρουάριο του 2016 και γνωρίζω πολύ καλά την κατάσταση που επικρατεί στα καμπς. Θέλω να ξεκινήσω με μια φαινομενικά παράδοξη κατάσταση. Είναι πολλές οι περιπτώσεις που μια οικογένεια προσφύγων που μένει στο καμπ της δίνεται το δικαίωμα να μείνει σε κάποιο κανονικό διαμέρισμα στην πόλη και την μεταφέρουν εκεί. Όμως βλέπουμε πως πολλές φορές μετά από λιγότερο από 2-3 μήνες δεν αντέχουν τη ζωή στο διαμέρισμα και θέλουν να επιστρέψουν στο καμπ. Γιατί συμβαίνει αυτό, στην αρχή μου ήταν ακατανόητο. Όμως συνειδητοποίησα ότι ο πραγματικός λόγος για την επιστροφή στο καμπ είναι ότι όλον αυτόν τον καιρό είχαν περιθωριοποιηθεί. Επιπλέον μετά από τόσα χρόνια ή μήνες στο καμπ έχουν φτιάξει τις παρέες τους, τη γειτονιά τους, και τρίτον είναι το είδος της ευαλωτότητας που έχουν, μερικοί έχουν χρόνιες ασθενείς και επομένως έχουν ανάγκη να έχουν κοντά τους υπηρεσίες που τους προσέχουν, έτσι στο καμπ το έχουν αυτό δηλαδή υπάρχουν κοινωνικοί λειτουργοί σε καθημερινή βάση από διάφορες ΜΚΟ, ενώ όταν είναι στην πόλη απομονωμένοι σε κάποιο διαμέρισμα σε μια άγνωστη για αυτούς γειτονιά δεν μπορούν ανα πάσα στιγμή να ζητήσουν την βοήθεια του κοινωνικού λειτουργού. Θα πρέπει να πάρουν τηλέφωνο και όποτε είναι διαθέσιμος ο αρμόδιος κοινωνικός λειτουργός θα τους επισκεφτεί. Φίλους, ανθρώπους που να ξέρουν δεν έχουν, είναι άγνωστοι σε μια άγνωστη γειτονιά, επομένως φοβούνται, νιώθουν ανασφάλεια στο διαμέρισμα. Έπειτα, για όσους μένουν στα διαμερίσματά τους είναι παραδόξως πιο δύσκολο να στείλουν τα παιδιά τους στο σχολείο, νιώθουν ένα είδος αμηχανίας να πάνε τα παιδιά τους στο σχολείο και οι κοινωνικοί λειτουργοί δεν επαρκούν για να φροντίσουν για την κάθε οικογένεια ξεχωριστά να παραλάβουν και να συνοδεύσουν τα παιδιά στο σχολείο. Αντιθέτως στο καμπ έρχεται σχολικό μαζί με τους κατάλληλους κοινωνικούς λειτουργούς παραλαμβάνουν και επιστρέφουν με ασφάλεια κάθε μέρα τα παιδιά. Επιπλέον οι καθημερινές

επαφές με τις δημόσιες υπηρεσίες δεν είναι εύκολη. Πάλι όσοι είναι στο καμπ όταν πρόκειται να πάνε σε μια δημόσια υπηρεσία τους συνοδεύει κάποιος κοινωνικός λειτουργός. Εάν είσαι στην πόλη σε ένα διαμέρισμα ενώ φαινομενικά είσαι πιο ευέλικτος να πας όποτε θέλεις π.χ. για το ΑΜΚΑ σου, όμως οι κοινωνικοί λειτουργοί δεν είναι διαθέσιμοι ανα πάσα στιγμή οπότε οι πρόσφυγες όταν πηγαίνουν μόνοι τους στις δημόσιες υπηρεσίες δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν και δέχονται μια σειρά από άσχημες συμπεριφορές από τους υπαλλήλους των υπηρεσιών.

Ωστόσο σταδιακά και η κατάσταση στα καμπ αλλάζει και δυσκολεύει καθώς γίνονται περικοπές και μειώνονται οι διαθέσιμες υπηρεσίες. Βέβαια πιστεύω ότι όταν κάποιος θέλει να βρει το δρόμο του θα το κάνει ανεξάρτητα από το εάν ζει σε διαμέρισμα ή στο καμπ. Για παράδειγμα υπάρχουν άνθρωποι που ζούνε στο καμπ αλλά λείπουν όλη τη μέρα στη πόλη διότι έχουνε βρει δουλειά και απλώς επιστρέφουν στο καμπ για να κοιμηθούν. Ακόμα και οι γείτονές σου νομίζουν ότι έχεις φύγει διότι βλέπουν το κοντέινερ να είναι κλειδωμένο όλη τη μέρα καθώς αυτός που μένει λείπει, εργάζεται και γυρνάει το βράδυ.

Όπως και να έχει γνώμη μου είναι ότι το επιχείρημα πως οι πρόσφυγες πρέπει να φύγουν από τα καμπ και να ζήσουν σε διαμερίσματα δεν είναι τόσο απλό. Η κάθε περίπτωση είναι διαφορετική και εξαρτάται από αρκετούς πιο περίπλοκους παράγοντες. Εγώ για παράδειγμα υποτίθεται ότι είμαι προνομιούχος που ζω με την οικογένεια μου σε ένα διαμέρισμα στη Κυνυέλη. Όμως καθημερινά αντιμετωπίζω τον μικρορατσισμό των γειτόνων. Κάθε μέρα το πρωί όταν βγαίνω από την πόρτα για να πάω στη δουλειά μου οι γείτονες από κάτω μου λένε να προσέχεις τα παιδιά σου γιατί πετάνε σκουπίδια, γιατί κάνουν φασαρία, σου έπεσε ένα ρούχα από την απλώστρα να μάθεις να αγοράζεις μανταλάκια. Όλα αυτά είναι απλώς μικροαφορμές που όμως έχουν ως επίπτωση επάνω μου όπως και στα παιδιά μου να είμαστε αποδέκτες μια ρατσιστικής μικροατμόσφαιρας. Εδώ που μένω δεν έχω Αφγανούς γείτονες να μοιραστώ μαζί τους παρόμοιες νοοτροπίες. Για παράδειγμα χθες που ήταν η μεγαλύτερη νύχτα του χρόνου έχουμε ένα ειδικό event, γιορτή το Γιολο. Οι άνθρωποι μαζεύονται και γιορτάζουν όμως η οικογένεια μου δεν γιόρτασε διότι είμαστε μόνοι μας στη γειτονιά. Αντιθέτως στο καμπ οργανώσανε μια μεγάλη γιορτή, αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντικά για το πως νιώθει ένα πρόσφυγας σε μια ξένη χώρα. Γενικότερα θα έλεγα ότι στο καμπ υπάρχει μια κοινοτική ζωή και διαμορ-

φώνονται σχέσεις που σου λείπουν όταν ζεις στο διαμέρισμα. Επιπλέον είναι πολύ πιο εύκολα να συμμετάσχεις και να παρακολουθήσεις μαθήματα γλωσσών, τέχνης, αθλητισμού. Υπάρχει ειδικός χώρος για τα μικρά παιδιά, γήπεδο ποδοσφαίρου, ειδικές αποθήκες με ρούχα, παπούτσια και όλα τα μικροπράγματα που είναι απαραίτητα ειδικά για τα μικρά παιδιά. Θα έλεγα ότι είναι ένα ολοκληρωμένο πακέτο το καμπ και όταν ζεις μόνος σου στο διαμέρισμα δεν έχεις αυτές τις ευκολίες. Αυτά που λέω βέβαια αφορούν τα μεγάλα καμπ που είναι σχετικά κοντά στην Αθήνα. Τα υπόλοιπα όπως η Μαλακάσα, η Θήβα, το Λαύριο και η Ελευσίνα είναι πραγματικά δραματική η κατάσταση. Οι πρόσφυγες φοβούνται το βράδυ, υπάρχει έλλειψη ασφάλειας, εάν υπάρχει ανάγκη να πας στο νοσοκομείο πρέπει να πληρώσεις πολλά λεφτά στα ταξί. Είναι απομονωμένα στη μέση του πουθενά. Επομένως όταν μιλάμε για τα καμπς, δεν είναι όλα το ίδιο. Για παράδειγμα στη Λάρισα υπάρχουν περιστατικά που οι πρόσφυγες νιώθουν τόσο πολύ πιεσμένοι και εγκλωβισμένοι που κάνουν απόπειρες αυτοκτονίας. Θα επιμείνω λοιπόν λέγοντας ότι δεν είναι όλα τα καμπ τα ίδια. Δεν θα συνιστούσα σε κανένα πρόσφυγα να ζήσει στο καμπ στη Μαλακάσα, στο Λαύριο ή στην Ελευσίνα. Απο όσα έχω δει πιστεύω ότι τα καλύτερο καμπ είναι στο Σχιστό, έπειτα ο Σκαραμαγκάς και ο Ελαιώνας.

Ιστορία νο13 Αθήνα

Είμαι από το Αφγανιστάν. Όμως με τους γονείς μου δεν ζούσαμε στο Αφγανιστάν αλλά στο Ιράν. Εγώ γεννήθηκα στην Τεχεράνη και δεν έχω ζήσει ποτέ στο Αφγανιστάν, αλλά παντού αντιμετωπίζομαι ως ξένη. Τέλη Φεβρουαρίου 2016 αποφάσισα να φύγω και να ξεκινήσω το ταξίδι προς την Ευρώπη. Ταξίδεψα με τον άντρα μου και τα δυο μας μικρά παιδιά. Το ταξίδι ήταν μεγάλο και δύσκολο, περάσαμε τα σύνορα από το Ιράν στην Τουρκία, και έπειτα πήγαμε Ιστάνμπολ, Ίτζμιρ, Χίος και τώρα Αθήνα. Το ταξίδι είχε πολλούς κινδύνους, πρώτα και κύρια τους διάφορους διακινητές, διαρκώς για κάθε πέρασμα έπρεπε να βρούμε κάποιον διακινητή, συνολικά πήραμε 10 διακινητές. Διαρκώς έπρεπε να κρυβόμαστε για να μπορέσουμε να διασχίσουμε τα σύνορα, αλλά και μέσα στην Τουρκία ήταν πολύ δύσκολα. Εάν δεν είχαμε νερό ή φαγητό, έπρεπε να μένουμε κρυμμένοι και ήσυχοι για να μη μας βρουνε. Η άλλη μεγάλη δυσκολία ήταν η ίδια η διαδρομή, πολλές φορές έπρεπε να περπατάμε μέσα στα χιόνια, ήταν χειμώνας και είχε πολύ κρύο. Επίσης, ταξιδεύαμε τη νύχτα και όχι τη μέρα. Ήμασταν επομένως φοβισμένοι επειδή δεν βλέπαμε την

διαδρομή και για να μην χάσουμε κάποιον από την ομάδα.

Όταν φτάσαμε στην Αθήνα μας πήγαν στο καμπ του Ελληνικό. Υπήρχαν 3 καμπς εκεί, εμείς ήμασταν στις «Αφίξεις», στο πρώτο χώρο. Αυτός ο χώρος ήταν τεράστιος και μέναμε με άλλους 2.500 πρόσφυγες. Ήταν φρικτά. Δεν υπήρχε καμιά αίσθηση ασφάλειας. Έμεινα εκεί περίπου 2 μήνες. Μέναμε μέσα στο κτίριο και παρόλο που μπορεί να φαίνεται καλύτερο από το να μένεις έξω σε σκηνή, μέσα στον χώρο του κτιρίου δεν υπήρχαν διαχωριστικά, όλοι μένανε χωρίς καμιά ιδιωτικότητα. Στην πραγματικότητα δεν κοιμήθηκα για δυο μήνες, διότι φοβόμουν ότι μπορεί κάποιος να έρθει και να μας κλέψει τα πράγματα μας ή ακόμα και να μου κλέψει τα παιδιά μου. Επίσης οι συνθήκες υγιεινής ήταν άθλιες, παντού βρόμικα και ακαθαρσίες. Επίσης δεν υπήρχε ζεστό φαγητό. Για να μη μιλήσω ότι δεν υπήρχαν μεταφραστές ή πολιτισμικοί διαμεσολαβητές (cultural mediators). Δεν υπήρχε κανένας υπεύθυνος να μας ακούσει, ποιες βασικές ανάγκες έχουμε. Μετά από αρκετές μέρες απλώς φέρανε κάποια βασικά φάρμακα. Τα περισσότερα παιδιά ήταν άρρωστα διότι δεν έτρωγαν καλής ποιότητας φαγητό, στην πραγματικότητα δεν τρώγανε ζεστό φαγητό, επομένως ήταν όλα αδύναμα, ούτε καν το νερό δεν ήταν καθαρό. Επομένως τα παιδιά είχαν διάρροια, πυρετούς. Μόνο στις πολύ σοβαρές περιπτώσεις καλούσαν οι υπεύθυνοι ασθενοφόρο αλλά ακόμα και αυτό το έκαναν ως εξής. Συγκέντρωναν όσα παιδιά ήταν άρρωστα, το πρωί ρωτούσαν ποια παιδιά είναι άρρωστα, τα κρατούσαν κάπου εκεί παραδίπλα μαζεύονταν έως το βράδυ και άλλα και καλούσαν ασθενοφόρο το βράδυ και τα πηγαίνουν στο νοσοκομείο. Δηλαδή μπορούσε ένα παιδί να πεθάνει κατά τη διάρκεια της ημέρας μέχρι να έρθει το ασθενοφόρο το βράδυ. Το μόνο που μας έλεγαν είναι να τα δίνουμε νερό, όμως δεν είχαμε καθαρό νερό. Μας κορόιδευαν μπροστά στα μάτια μας. Δεν είχαμε βραστήρες να βράσουμε το νερό να σκοτωθούν τα μικρόβια.

Μετά από δυο μήνες ήρθε μια ομάδα από τη Γερμανία. Εμείς δεν είχαμε καμιά πληροφορία για το ποια είναι η κατάσταση στη Σερβία και στις υπόλοιπες χώρες της διαδρομής, πιστεύαμε ή ελπίζαμε ότι μπορούμε να συνεχίσουμε το ταξίδι και να φύγουμε από την Αθήνα. Αυτή η ομάδα λοιπόν είχε μαζί της κάποιους νομικούς συμβούλους και κοινωνικούς λειτουργούς και μας ενημερώσαν ότι οι μοναδικές επιλογές που είχαμε ήταν να αιτηθούμε άσυλο στην Ελλάδα ή εάν είχαμε κάποιον στενό συγγενικό μέλος σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα αν αιτηθούμε για επανένωση.

Εγώ λοιπόν σκέφτηκα και λέω λεφτά άλλα δεν έχω, κάποιον συγγενή σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν έχω, και τέλος δεν έχουμε χαρτιά για να μείνουμε στην Ελλάδα, μόνο το προσωρινό χαρτί για ένα μήνα. Αυτός ο ένας μήνας όμως είχε ήδη περάσει. Επομένως είμασταν σε αδιέξοδο.

Όμως τότε ήταν που άνοιξε η κατάληψη του City Plaza. Το μάθαμε από κάποιους αλληλέγγυους και ήμουν από τις πρώτες που ήρθαν εδώ. Και θυμάμαι εκείνη τη πρώτη μέρα ήταν η τελευταία φορά που φοβήθηκα καθώς ήμουν μαζί με τον κόσμο, τους αλληλέγγυους που προσπαθούσαν να ανοίξουν την πόρτα του κτιρίου και υπήρχε μια αναστάτωση και έλεγα μέσα μου πως εάν δεν πετύχει και έρθει η αστυνομία το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να αγκαλιάσω τα παιδιά μου. Όμως όλα πήγαν καλά και μπήκαμε στο κτίριο. Αμέσως ένιωσα ένα αίσθημα ασφάλειας και φροντίδας από τους αλληλέγγυους. Ήταν η πρώτη φορά που ένιωσα καλοδεχόμενη από την ημέρα που ξεκίνησα το ταξίδι.

Βρίσκομαι λοιπόν εδώ 2.5 χρόνια. Στην αρχή τα πράγματα ήταν δύσκολα, δεν είχαμε νερό και ρεύμα. Για δυο νύχτες θυμάμαι δεν είχαμε ρεύμα. Όμως θυμάμαι μας φέρνανε οι αλληλέγγυοι ωραίο φαγητό και πρωινό. Επίσης τα δωμάτια είναι υπέροχα, τα πιο ωραία δωμάτια που έμεινα μετά από τόσο καιρό στο ταξίδι και για πρώτη φορά καθαροί χώροι. Επίσης εδώ έχουμε μια υπέροχη κουζίνα που σιγά σιγά την φτιάξαμε και λειτουργεί. Επίσης εδώ μένουν οικογένειες από όλες τις χώρες τους κόσμου. Αυτό είναι υπέροχο, γνωρίζεις κόσμο που ποτέ δεν θα μου δίνονταν η ευκαιρία να μάθω πράγματα για τόσες πολλές χώρες. Μέσα στο City Plaza οι κάτοικοί του μιλάνε όλες τις γλώσσες και όλες τις θρησκείες του κόσμου. Νιώθω πραγματικά τυχερή που βρίσκομαι εδώ πέρα. Το σημαντικότερο είναι ότι όλα τα μοιραζόμαστε και νοιαζόμαστε ο ένας για τον άλλο. Μαγειρεύουμε μαζί, τρώμε μαζί κάνουμε πολλές δραστηριότητες από κοινού, βγαίνουμε έξω μαζί και βεβαίως αγωνιζόμαστε μαζί. Έχουμε συμφωνήσει κάποιους κανόνες. Ο πρώτος κανόνας είναι ότι σεβόμαστε ο ένας τον άλλο, είμαστε όλες και όλοι υπεύθυνοι για το τι συμβαίνει εδώ μέσα και είμαστε μεταξύ μας αλληλέγγυοι. Επιπλέον έχουμε φτιάξει χώρους όπως το kids space, women space και ένα μικρο medical room. Όλα τα κάνουμε από κοινού και τα μοιραζόμαστε από κοινού. Επίσης σημαντικό είναι ότι όλοι συμμετέχουμε σε όλα. Όχι μόνο στο καθάρισμα, στο πλύσιμο, στο μαγείρεμα, στις βάρδιες και στην περιφρόρηση στις βασικές δηλαδή ανάγκες λειτουργίας του

κτιρίου, αλλά συμμετέχουμε και στις πολιτικές διαδικασίες, στις συνελεύσεις, στις εκδηλώσεις και στις πορείες. Επίσης έχουμε φτιάξει λειτουργίες όπως μαθήματα γλώσσας και επίσης λειτουργίες φροντίδας όπως για τα παιδιά ώστε οι μητέρες να μπορούν να τα αφήνουν και να βγαίνουν έξω. Επιπλέον άλλος βασικός κανόνας είναι ότι δεν επιτρέπονται οι τσακωμοί και τα μαλώματα. Εάν προκύψει κάποιο ζήτημα τότε υπάρχει ομάδα που είναι υπεύθυνη για την επίλυση των διαφορών στην υποδοχή-reception. Αυτό είναι πολύ καλό για εμάς.

Φυσικά στην αρχή τα πράγματα ήταν πιο δύσκολα, διότι δεν ξέραμε εάν θα κάτσουμε ή εάν θα φύγουμε από την Ελλάδα, εάν θα αντέξει η κατάληψη, και φυσικά χρειάστηκε χρόνος για να χτίσουμε μεταξύ μας σχέσεις εμπιστοσύνης. Αυτό όμως που θέλαμε ήταν ένας ασφαλής και ήσυχος χώρος για να ηρεμήσουμε ψυχολογικά από τις περιπέτειες του ταξιδιού. Εκτός των άλλων εγώ δεχόμουν πολύ μεγάλη πίεση από την οικογένεια του άντρα μου που μου έλεγε ότι είμαι μια αποτυχημένη και ότι δεν τα κατάφερα να φτάσω σε μια καλή χώρα της Ευρώπης. Με κατηγορούσαν ότι τα παράτησα όλα στην Τεχεράνη και τελικά απέτυχα, ότι τώρα δεν έχω τίποτα και ότι είναι καλύτερο να γυρίσω πίσω. Να σου στείλουμε λεφτά να γυρίσεις πίσω μου λέγανε. Φυσικά δεν δέχτηκα, εγώ είμαι υπεύθυνη για τον εαυτό μου και θα καταφέρω λέω συνέχεια μέσα μου. Έτσι λοιπόν χρειαζόμουν χρόνο για να δω τι μπορώ να κάνω. Αυτό που ήξερα είναι ότι ήμουν μόνη μου, και ότι δεν είχα βοήθεια από κανένα, και διαρκώς κυριαρχούσαν ερωτήματα όπως, που πας, τι θα συμβεί, ποιό είναι το μέλλον, τι θα κάνεις με τα παιδιά σου. Έφυγες για μια καλύτερη ζωή και τα έχεις χάσει όλα, δεν έχεις επιλογές, δεν έχεις λεφτά. Πραγματικά τους πρώτους έξι μήνες το μυαλό είχε σταματήσει, δεν μπορούσα να δώσω καμιά απάντηση, δεν μπορούσα να σκεφτώ τίποτα, ήμουν τόσο μπερδεμένη, τι θα συμβεί σε εμένα, μόνο τα παιδιά μου ήθελα να σώσω. Τα σκέφτομαι αυτά τώρα και η καρδιά μου πονάει. Χρειαζόμουν ψυχολογική υποστήριξη και το city plaza την παρείχε. Κάθε εβδομάδα μιλούσα με ένα ψυχολόγο ο οποίος μου έλεγε να ελπίζω στις δυνάμεις μου και ότι μπορώ να τα καταφέρω. Και τελικά όντως πιστεύω ότι χάρη στην στήριξη και στην αλληλεγγύη από τους ανθρώπους στο City Plaza τα κατάφερα.

Ιστορία νο14 Αθήνα

Μένω τον μισό καιρό στο City Plaza και τον μισό καιρό στο camp του Σκαραμαγκά. Είμαι από το Αφγανιστάν αλλά μεγάλωσα στο Ιράν. Για την ακρίβεια οι γονείς μου είναι από το Αφγανιστάν και δυο μήνες μετα αφού γεννήθηκα πήγαμε στο Ιράν. Όλη μου επομένως τη ζωή την έχω περάσει στο Ιράν, στη Τεχεράνη. Η καρδιά μου λοιπόν είναι με το Ιράν, εκεί έχω μεγαλώσει, εκεί έχω περάσει τα παιδικά μου χρόνια. Όμως όταν μεγάλωσα συνειδητοποίησα ότι το κράτος δεν με αποδέχεται, ως παιδι μεταναστών είναι σαν σε πετάει στα σκουπίδια, δεν υπάρχουν, το καταλαβαίνεις. Το ένιωθα στο σχολείο, το ένιωθα στο κολέγιο, το ένιωθα παντού. Δεν έχω κανένα διαβατήριο ή ταυτότητα, το κράτος του Ιράν δε μας έδωσε τίποτα. Εντάξει όταν είσαι παιδί δεν το καταλαβαίνεις παίζεις με τα άλλα παιδιά δεν ξέρεις από αυτά. Όμως όσο μεγάλωνα άρχισα να το νιώθω όλο και περισσότερο ότι με αντιμετωπίζουν ως ξένο. Το έβλεπα στον πατέρα μου, ζει τόσα χρόνια στο Ιράν και δεν έχει τίποτα. Άρχισα να σκέφτομαι το μέλλον μου, εάν τυχόν παντρευτώ και έχω και εγώ κάποιο παιδί δεν θέλω να νιώσει όπως ένιωσα εγώ. Επίσης προφα-

νώς δεν μπορούσαμε να πάμε πίσω στο Αφγανιστάν διότι ούτε εκεί μας δέχονται, επομένως ο μόνος δρόμος ήταν να φύγω προς τη δύση. Όμως πριν περάσω στην Τουρκία προσπάθησα πρώτα να πάω στο Αφγανιστάν, τρεις φορές με συλλάβανε και με στείλαν πίσω στο Ιράν και μια φορά με στείλανε στο Πακιστάν από εκεί με διακινητή πέρασα πάλυ στο Ιράν. Ο πατέρας μου εντωμεταξύ τα είχε πουλήσει όλα για να πληρώνουμε τους διακινητές που προσπαθούσα να πάω στο Αφγανιστάν. Τελικά ο πατέρας μου αποφάσισε να παραιτηθεί από τη δουλειά του και με όσα χρήματα του είχαν απομείνει να φύγουμε όλοι μαζί. Όμως το αφεντικό του δεν τον άφηνε του έλεγε όχι μη φεύγεις δεν θα βρεις να κάνεις τίποτα στο Αφγανιστάν μείνε εδώ που έχεις δουλειά. Φυσικά τον είχε ανάγκη, τον πλήρωνε μισό μεροκάματο, τον χρησιμοποιούσε. Τελικά πουλήσαμε ότι είχαμε και μαζί με τις αδερφές μου και τον πατέρα μου περάσαμε στην Τουρκία. Στην Τουρκία μείναμε μόνο 4 μέρες και περάσαμε με βάρκα στη Λέσβο, ήταν 1 Φεβρουαρίου του 2016. Μείναμε μια μέρα στη Μυτιλήνη και πήραμε εισιτήριο και με το πλοίο ήρθαμε στον Πειραιά. Όμως τα σύνορα είχανε σχεδόν κλείσει για του Αφγανούς, μόνο κάποιοι λίγοι Σύριοι περνούσαν μέχρι που τα κλείσανε για όλους. Έτσι δεν πήγαμε στην Ειδωμένη, μείναμε στο λιμάνι του Πειραιά.

Θα έλεγα ότι οι μέρες στο λιμάνι ήταν οι καλύτερες μέρες της ζωής μου. Εκεί γνώρισα και έκανα πάρα πολλούς καλούς φίλους. Με την οικογένεια μου μέναμε σε σκηνή έξω από την κεντρική μεγάλη αποθήκη. Όμως εγώ συνέχεια πήγαινα σε άλλες σκηνές βοηθούσα κόσμο, είχα γνωρίσει σχεδόν όλες τις σκηνές στο λιμάνι ήταν σαν ένα μεγάλο σπίτι, ήταν σαν μια μεγάλη σκηνή. Όλοι γνωριζόμασταν αλληλοβοηθιόμασταν, συζητούσαμε. Αυτό ξεκίνησε όταν κάποιοι αλληλέγγυοι προσέφεραν ιατρικές βοήθειες, ρωτούσαν τον κόσμο εάν είχε κάποια ανάγκη, όμως μιλούσαν μόνο αγγλικά, ήρθαν και στην δική μας σκηνή και τους μίλησα στα αγγλικά οπότε με πήρανε μαζί τους για να τους βοηθάω στη μετάφραση. Κάπως έτσι ξεκίνησα. Έπειτα βοηθούσα τον κόσμο που προσέφερε φαγητό. Συνολικά έμεινα στο λιμάνι 3 μήνες και είδα πολλά πράγματα. Καταρχάς έβλεπα τον κόσμο που τον αναγκαζανε να μπει στα λεωφορεία για να τους μεταφέρουνε στα καμπ και δεν τους άρεσε. Βλέπανε ότι πρέπει να κοιμηθούνε σε κάτι άθλιους χώρους που είναι έξω από την πόλη μακριά από τα πάντα. Έτσι οι άνθρωποι φεύγανε από τα καμπ και ερχόντουσαν πίσω στο λιμάνι.

Εγώ με την οικογένεια μου πήγαμε στο καμπ του Σκαραμαγκά αλλά ο διευθυντής του καμπ δεν μας δεχόταν διότι ήταν ήδη γεμάτο και μάλωσα μαζί του. Τελικά αγοράσαμε ένα κοντέινερ με 500 ευρώ, διότι αυτή τώρα είναι η business του καμπ. Εάν κάποια οικογένεια έχει ανάγκη να μείνει σε κοντέινερ μπορεί να αγοράσει ένα. Έτσι και εμείς αγοράσαμε με την οικογένεια μου ένα κοντέινερ, το καθαρίσαμε το επισκευάσαμε για να μείνουμε εκεί. Όμως τους επόμενους 2-3 μήνες συνέχεια μάλωνα με τον manager του καμπ, επειδή δεν μας δεχόταν. Τελικά βρήκα έναν διακινητή και τον πλήρωσα για να μεταφέρει τον πατέρα μου και τη μια αδερφή μου στη Γερμανία. Έτσι τώρα είμαι εδώ μόνο με την άλλη μου αδερφή, περίπου ενάμιση χρόνο τώρα. Πριν λίγο καιρό μέσω κάποιον φίλο βρέθηκα στο City Plaza και βλέποντας εδώ την κατάσταση, τους πρόσφυγες και τους αλληλέγγυους πως είναι πως λειτουργούν μου θύμισε την εμπειρία που είχα πριν 3 χρόνια στο λιμάνι του Πειραιά. Όπως είπα ήταν η καλύτερη στιγμή στη ζωή μου, η ζωή στο λιμάνι και τώρα την βρήκα πάλι και είμαι πολύ χαρούμενος για αυτό. Δεν θέλω πια να μένω στο καμπ και οι λόγοι είναι πολλοί. Έχω μια μικρή αδερφή 12 χρονών, την έγραψα στο σχολείο και πρέπει να πηγαίνει με το σχολικό, της αρέσει να παίζει μουσική και εκεί κάνει μαθήματα μουσικής. Αυτός είναι ο μόνος λόγος που συνεχίζουμε να είμαστε στο καμπ. Εάν πάει και αυτή στην Γερμανία με τον πατέρα μου τότε δεν πρόκειται να αναμείνω ούτε μια νύχτα στο καμπ θα μείνω στο City Plaza. Θα μπορούσαμε να μείνουμε εδώ στο City Plaza όμως δεν ξέρω εάν θα το θέλει εκείνη διότι τώρα έχει πολλούς φίλους στο καμπ και θα τους χάσει. Τώρα βέβαια για το Σαββατοκύριακο είναι εδώ στο City Plaza γιατί εδώ κάνει κάποια μαθήματα γερμανικών και μουσικής. Όμως την Κυριακή το βράδυ πρέπει να πάμε πίσω στο καμπ γιατί την δευτέρα το πρωί έχει να πάει στο σχολείο. Τώρα στο Σκαραμαγκά στο κοντέινερ που μένουμε φιλοξενούμε και μια ιρανική οικογένεια. Το κοντέινερ έχει δυο δωμάτια, το δεύτερο δεν το χρειαζόμαστε οπότε όταν είδα αυτήν την ιρανική οικογένεια που έψαχνε να μείνει τους είπα ότι μπορούν να μείνουν σε εμάς. Προφανώς δεν τους ζητάω ενοίκιο, το λέω αυτό, διότι πλέον αυτό συνηθίζεται να γίνεται. Το καμπ του Σκαραμαγκά έχει γίνει μια τεράστια αγορά, τα πάντα πουλιούνται και αγοράζονται, είναι τραγικό αυτό. Το μόνο που τους είπα είναι να τηρούν τους κανόνες, να είναι καθαροί, να ποτίζουν τα λουλούδια. Έτσι τις καθημερινές μένουμε όλοι μαζί και το Σαββατοκύριακο έρχομαι εδώ με την αδερ-

φή μου. Θέλω να το τονίσω αυτό ότι δεν τους έχω ζητήσει χρήματα. Διότι το έχω ζήσει πως είναι να σε εκμεταλλεύονται στα καμψ και δεν θέλω να κάνω το ίδιο σε άλλους ανθρώπους. Έχω υποφέρει πολύ από την εκμετάλλευση και είναι απάνθρωπο να ζητάς χρήματα από κάποιον που τον βλέπεις ότι δεν έχει. Επίσης όταν έφτασα στην Ελλάδα είδα τόσο κόσμο να βοηθάει τους πρόσφυγες, και τη δική μου οικογένεια αυτό με συγκλόνισε. Εκεί είδα για πρώτη φορά τι θα πει αλληλεγγύη και έμαθα από αυτό. Αυτή την αλληλεγγύη, την ζωντανή αλληλεγγύη ξαναβρήκα και εδώ στο City Plaza.

Ιστορία νο15 Αθήνα

Έφτασα στην Ελλάδα πριν τρεις μήνες. Ήξερα ήδη για το camp του Λαυρίου. Γνωρίζουμε την ιστορία του Λαυρίου γιατί είναι πολύ σημαντικό μέρος για τον αγώνα μας.

Εδώ μένουμε μόνο Κούρδοι. Θα μπορούσε να μείνει εδώ κάποιος από άλλη χώρα, αλλά θα είχαμε πρόβλημα με τη γλώσσα και την επικοινωνία. Σε άλλα camp που μένουν μαζί άνθρωποι από διαφορετικές χώρες και κουλτούρες δημιουργούνται προβλήματα. Για παραδειγμα εδώ τα χρηματα δεν είναι πρόβλημα. Αν κάποιος δεν έχει χρήματα μπορώ να του δώσω φαγητό. Κάποιος άλλος μπορεί να μην το καταλάβει αυτό. Οι φίλοι έρχονται πριν τα χρηματα. Είναι δύσκολο λοιπόν να μείνει κάποιος που δεν είναι Κούρδος εδώ, γιατί δεν είναι στην ίδια κουλτούρα.

Εδώ υπάρχουν άνθρωποι που είναι υπεύθυνοι για διαφορετικά πράγματα στο camp. Υπάρχουν και διάφορες επιτροπές, όπως για παραδειγμα η επιτροπή εκπαίδευσης ή η επιτροπή φαγητού. Η οργανωσή μας εδώ είναι σαν ένα δέντρο. Δεν λαμβάνουμε καμία βοήθεια από την ελληνική κυβέρνηση για θέματα του

camp. Κάποιες οργανώσεις έρχονται εδώ και βοηθούν. Ξέρουμε ότι δεν μπορούν να βοηθήσουν με χρήματα, αλλά βοηθούν με φαγητό ή παιχνίδια για τα παιδιά. Η δουλειά τους είναι εθελοντική και το βλέπουμε αυτό. Και είναι πολύ σημαντικό αυτό.

Εδώ στο camp ακολουθώ τις ιδέες με τις οποίες γαλουχήθηκα στο PKK. Για παράδειγμα να είμαι καλός άνθρωπος και να προσπαθώ να προσεγγίσω άλλους ανθρώπους, να συζητήσουμε και να χτίσουμε σχέσεις. Με αυτή την κουλτούρα γαλουχηθήκαμε και με αυτή ζούμε και εδώ. Και το PKK λέει να σεβόμαστε και να ζούμε με βάση την κουλτούρα μας. Εμείς όπου βρισκόμαστε προσπαθούμε να μη χωριζόμαστε και να ζούμε μαζί και να βοηθάμε ο ένας τον άλλο. Για παράδειγμα όταν ήμουν στη φυλακή, η μητέρα μου δεν ήξερε οικογένειες στο Ντιγιάρμπακιρ, αλλά οι δικοί μας άνθρωποι εκεί έσπευσαν να την βοηθήσουν να με βρει και να επικοινωνήσουμε. Είναι στην κουλτούρα μας να είμαστε με τους δικούς μας ανθρώπους, γιατί δεν έχουμε πατρίδα. Την πατρίδα μας την έχουν ρημάξει η τουρκική κυβέρνηση, η συριακή, η ιρανική, η ιρακινή. Γι αυτό και μεις αγωνιζόμαστε για τα μέρη μας και τους ανθρώπους μας. Και στη Ροζάβα, οι Κούρδισσες μαχήτριες που έχουν γίνει γνωστές για τον αγώνα τους, αγωνίζονται πρώτα από όλα για τα δικαιώματα των γυναικών.

Στο camp φυσικά και έχουμε προβλήματα μεταξύ, αλλά τα λύνουμε. Γιατί πρέπει να ζήσουμε μαζί. Για παράδειγμα μπορεί σε ένα δωμάτιο να μένουμε 8 άτομα. Άλλα πρέπει να ζήσουμε μαζί. Προτιμώ να μείνω εδώ και όχι σε διαμέρισμα. Εδώ είμαστε ελεύθεροι, έχουμε διάφορους χώρους να συζητήσουμε, να περάσουμε τον ελεύθερο χρόνο μας. Αλλά εάν πας σε διαμέρισμα χάνεις την κοινοτική ζωή. Εδώ άμα δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα το λύνουμε μαζί. Τρώμε τρεις φορές την μέρα, συνήθως το κάθε δωμάτιο κανονίζει για τους διαμένοντές του. Αλλά έχουμε και μια μεγάλη κουζίνα που κάποιες φορές τρώμε όλοι μαζί το πρωινό μας. Βέβαια είναι μακριά από την Αθήνα το camp και θέλει χρόνο η μετακίνηση για να πας να δεις κάποιο φίλο σου. Με τους ντόπιους στο Λάυριο δεν έχουμε πολλές σχέσεις. Συναντιόμαστε στη λαϊκή αγορά και σε καφετέριες. Βέβαια επειδή οι άνθρωποι του camp φαύγουν σε άλλες χώρες, δεν είναι εύκολο να αποκτήσουμε σχέσεις. Καμιά φορά βέβαια κάποιοι ντόπιοι έρχονται εδώ.

Θα ήθελα πολύ να επιστρέψω στην πατρίδα μου. Αλλά δεν είναι ασφαλές. Αν

δεν μείνω στην Ελλάδα θα ήθελα να πάω κάπου που θα είναι ασφαλές για τα μέλη της οργάνωσής μας.